LAHOLMS TIDNING

N:R 161. ÅRG. 20. Laholms Tidnings Tryckeri, Laholm. MÅNDAGEN DEN 16 JULI 1951 Ansvarig utgivare: J. B. Bengtsson. Lösnummer 15 öre.

Korea-förhandlingarna återupptagna

Kommunisterna godtog general Ridgways krav

TOKIO (TT — Reuter).

Kommunisterna godkände på söndagen i princip de tre förslag som FN-överbefälhavaren general Ridgway framförde i fredags som villkor för fortsatta vapenstilleståndsförhandlingar. Efter de ordinarie överläggningarna i Kaesong nådde de båda delegationernas sambandsofficerare full enighet beträffande "fredsstadens" neutralisering. Inga som helst kontroverser uppstod under mötet, heter det i en kommuniké från FN-högkvarterets informationsavdelning i Tokio.

Söndagens överläggningar ägde rum i två timmar med början kl 14, lokal tid. Diskussionerna rörde i huvudsak de tre förslagen av Ridgway. Alla tre godkändes principiellt av kommunistdelegationen som föreslog att detaljerna skulle utformas på ett kommande sammanträde. Att ärendet undanstökades så snabbt tillskrevs i första hand bägge delegationernas önskan att snarast möjligt få ta itu med sin huvuduppgift. Nästa möte skall äga rum kl 10, lokal tid, på måndagen.

De villkor som kommunisterna nu accepterade framfördes första gången i fredags per radio av general Ridgway. FN-överbefälhavaren begärde då 1) att den väg som söderifrån leder till Kaesong skall fritt få begagnas av FN-delegationen utan några som helst restriktioner och utan förhandsvarning, 2) att det neutrala området skall omfatta en cirkel med Kaesongs trafikcentrum som medelpunkt och med en radie på 8 km. Ingen väpnad personal får finnas i detta område med undantag av militärpolis som må utrustas med handeldvapen, 3) att den personal som erfordras för överläggningarnas säkerhet inte skall bära några som helst vapen. Säkerhetsområdet sträcker sig 800 meter i alla riktningar från konferensbyggnaden.

De tre villkoren lades på nytt fram av chefen för FN-delegationen, viceamiral Joy, på söndagens möte. Den kommunistiske delegationschefen, den nordkoreanske generalen Nan Il, begärde femton minuters frist för överläggningar med sin delegation, varpå han förklarade att villkoren godkändes i princip och att detaljerna borde utformas vid ett senare sammanträde.

Både viceamiral Joy och den amerikanska flyggeneralen Craigie färdades i bil till söndagens möte i Kaesong, enligt uppgift för att förvissa sig om att kommunisterna uppfyllt sitt löfte att demilitarisera området. Huvuddelen av den övriga personalen, däribland de omdiskuterade 20 FN-journalisterna, åtföljde delegationschefen på bilresan, medan de tre övriga FN-delegaterna liksom tidigare använde sig av helikopter.

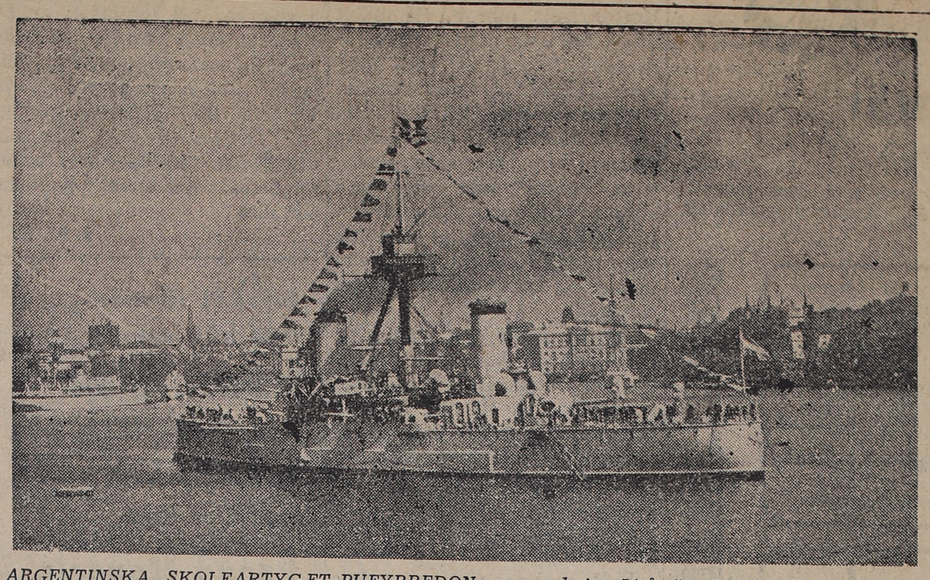
Rokossovsky svårt sårad vid attentat

KÖPENHAMN. (TT—RB.)

Den ryske försvarsministern och överbefälhavaren i Polen, marskalk Rokossovsky, har enligt tillförlitliga uppgifter som nått Köpenhamn blivit livsfarligt sårad vid ett attentat för ett par tre veckor sedan, skriver Berlingske Tidende på söndagen. Uppgiften härstammar från en diplomat som nyligen kommit tillbaka från Polen och vars namn hemlighålles.

Enligt diplomatens berättelse trängde en polsk major in i Rokossovskys högkvarter i Warszawa och avlossade två revolverskott mot marskalken. Majoren riktade därpå vapnet mot sig själv och sköt sig genom huvudet. Han avled omedelbart. Rokossovsky, som enligt diplomaten erhöll livsfarliga skador, sägs ha transporterats till Moskva.

ARGENTINSKA SKOLFARTYGET PUEYRREDON, som med sina 54 år är världens äldsta krigsfartyg ännu i tjänst, ankrade på fredagsmorgonen på Strömmen. Den argentinska örlogsmannen stannar till den 21 juli då den går vidare till Köpeenhamn.

Demonstrationer i Persien — Harriman är optimistisk

TEHERAN (TT — Reuter).

President Trumans rådgivare Harriman kom på söndagen till Teheran där de brittiska och amerikanska ambassaderna mottog under noggrann polisbevakning. Inne i huvudstaden rullade tunga stridsvagnar oavbrutet fram och åter på gatorna för att avstyra en beramad kommunistdemonstration mot Harrimans ankomst. Strax efter det att Harriman anlänt inträffade ett hotfullt intermezzo vid justitiedepartementet, som dock avvärjdes efter några timmar.

Den utlovade kommunistdemonstrationen kom helt av sig genom de brittiska Sherman-stridsvagnarnas närvaro. Oroligheterna koncentrerades i stället till justitiedepartementet som stormades av omkring 200 muhammedanska fanatiker tillhörande den välkända sekten Fedayan Eslam — den organisation som var ansvarig för mordet på förre premiärministern i Persien, Ali Razmara.

Departementsbyggnaden hölls besatt i flera timmar och de demonstrerande vägrade till en början helt att avlägsna sig om inte deras ledare, Naveb Safavi, och elva andra medlemmar av sekten som satts i fängelse omedelabrt frigavs. Polisen höll sig helt passiv och först sedan fanatikerna fått personligt löfte av justitieministern att de fängslades sak skulle tas under omprövning gav de sig i väg.

Smärre intermezzon ägde också rum på huvudstadens gator där ungdomar i mindre grupper uttryckte sitt missnöje på olika sätt mot engelsmännen och amerikanerna.

Harriman mottogs i Teheran av persiske utrikesministern Kazemi och amerikanske ambassadören Grady. Jag kan inte se något skäl till att oljeproblemet inte skall kunna lösas förhandlingsvägen, sade han vid ankomsten. Han underströk också att han även ville diskutera saken med engelsmännen om dessa ville träffa honom.

Sitt egentliga arbete väntas Harriman inte sätta i gång förrän på måndagen. Jag skall tala med så många som möjligt om så mycket som möjligt som rör oljefrågan, sade han. Antagligen skall han träffa schahen och möjligen också premiärminister Mossadeq.

Halv milj. människor blir hemlösa vid USA-katastrof

KANSAS CITY. (TT—Reuter.)

Nya faror hotade på söndagen det vatten- och eldhärjade Kansas City. Sent på lördagskvällen rasade en damm vid floden Missouri och väldiga mängder dyigt vatten strömmade in över den redan förut översvämmade staden. Samtidigt antände en ny explosion ytterligare två lagerhus, som innehöll oljor och fett.

Brandkårerna, som hindrades av översvämningarna, måste avdela folk från andra brandplatser för att bekämpa de nya eldsvådorna. Den första eldsvådan, som rasat i över ett dygn, har förstört sju byggnader, ett timmerupplag och ett dussin oljetankar.

En halv miljon människor har blivit hemlösa genom översvämningarna, som drabbat stora områden jordbruksbygd. Antalet dödsoffer är 17 men man fruktar att det skall stiga.

Hjälp till de hemsökta områdena kommer från alla håll av USA. Ett underutskott i senaten har beviljat över 15 miljoner dollar till hjälp, amfibieplan, helikoptrar och transportplan är i fullt arbete och kastar med fallskärmar ned hundratals ton livsmedel, filtar, medicin och livbåtar av gummi. På en del håll har helikoptrar kunnat gå ned på små öar i översvämningsområdet och rädda människor, som blivit avskurna från andra räddningsmöjligheter. Röda korset och andra hjälporganisationer samarbetar med ingenjörstrupper för att ordna bostäder åt de många hemlösa.

De materiella skadorna beräknas till omkring 500 miljoner dollar.

Kamrat Svetlana

LONDON (TT — Reuter).

Svetlana, Stalins enda dotter befinner sig för närvarande på en fantastisk bröllopsresa genom Österuropa efter det otroligaste bröllop som ägt rum i Ryssland sedan tsartiden, uppger Sunday Express.

Svetlana, som är 27 år och varit gift tidigare, vigdes enligt tidningen den 7 juli vid överste Mihail Kaganovitj, och bröllopsfesten lär ha varit i fjorton dagar och kostat omkring 1,450,000 kronor. Brudklänningen av silverlamé med mångfärgade kaukasiska ädelstenar och guldpärlor, kostade ungefär lika mycket.

Enligt ryska uppgifter överträffade prakten och slöseriet till och med vad shaen av Persien och kung Farouk av Egypten kostade på sig vid sina bröllop nyligen.

Fyra dödade då tidningsplan störtade på Brommafältet

STOCKHOLM: Flygolyckan tidigt på lördagsmorgonen vid Bromma, varvid tre personer ljöt en ögonblicklig död, krävde vid 13-tiden ytterligare ett dödsoffer. Då avled nämligen 25-årige fotografen Erik Gustaf Ström, Stockholm, som fått synnerligen svåra brännskador när planet fattade eld efter störtningen. Flygmaskinen — ett tvåmotorigt tidningsplan av typen Lockheed Hudson — hade sex passagerare ombord. Störtningsorsaken anges vara en störning på en motor.

Vid störtningen dödades omedelbart 30-årige mekanikern Willy Josephson, 30-årige journalisten Svante Älveby och 24-årige ingenjören Bert Eriksson, samtliga hemmahörande i Stockholm.

De skadade är trafikflygaren Göte Rosén, Stockholm, och kopisten Lars Erik Sunesson, Stockholm. Båda vårdas på S:t Görans sjukhus för svåra brännskador. Sunessons tillstånd betraktas som kritiskt, men Rosén befinner sig utom all fara.

Olyckan inträffade kl 4,12 strax efter starten. Personalen i tornet på Bromma såg planet lyfta, men cirka 40 meter över marken vek det sig och störtade snett så att först ena vingen slog i. På ett ögonblick fattade planet eld,

Orsaken till olyckan var enligt Luftfartsstyrelsen en störning på en motor och i samband därmed uppkommen överstegring på låg höjd.

Planet hade sex passagerare och av dessa dödades omedelbart de tre, som satt längst fram.

Det förolyckade planet ägdes av ATA-flyg. Det skulle på morgonen flyga till Jönköping med tidningar men strax efter starten störtade det. Man visste inte först hur många, som befunnit sig i planet, men då elden släckts hittades de tre döda bland planets spillror Runt kring platsen låg tidningar kringströdda och planets främre parti var helt sönderbränt.

Höjda skatterna medförde minskning i konsumtionen

De skattehöjningar på vissa essenser, läskedrycker, maltdrycker och sötsaker, som infördes i december i fjol, har näppeligen resulterat i någon större vinst för statskassan. Konsumtionen av samtliga dessa varuslag uppvisar nämligen en markant nedgång sedan skattehöjningen trädde i kraft. Det sammanlagda belopp, som inlevererats till statskassan i form av skatter för dessa varor, uppgår nämligen under de fyra första månaderna innevarande år till ungefär 62 miljoner kronor, mot 60,9 miljoner under motsvarande tidrymd förra året. Stegringen i skatteinkomsterna utgör sålunda, konstaterar grossistorganet Fri Köpenskap, endast 1,1 miljon kronor under det att skattesatsernas procentuella höjning varierar från 10 till 33 %.

Starkast har choklad- och essenskonsumtionen gått ned. Chokladskatten som höjdes från 60 till 80 procent har under de nämnda månaderna gett 33,1 miljoner kronor mot 33,3 miljoner året innan. Räknar man med december i fjol blir nedgången än mer markant, eller 5,3 miljoner. Decembernedgången torde emellertid sammanhänga med hamstringen i november inför skattehöjningen. Vare sig december tas med eller icke visar statistikens kalla siffror på en avsevärd konsumtionsnedgång.

På essenser och extrakt höjdes skatten från 100 till 125 %. Det belopp som inflöt de fyra första månaderna har sjunkit från 0,54 till 0,36 miljoner. Maltdrycksskatten som ökades från 39 till 42 öre per kg har inbringat 19,55 miljoner mot 18,52 miljoner förra året. Trots inkomstökningen för staten visar siffrorna på en, låt vara måttlig nedgång i konsumtionen. Även läskedrycksskatten har inbringat så obetydligt mera, 8,86 mot 8,49 miljoner ,att även denna uppenbarligen måste anses ha medfört minskad försäljning.

För HN har framhållits, att även om staten fått in en dryg miljon mera på de höjda varuskatterna, kommer inkomstskatten från tillverkarna av chokla , läskedrycker, essenser, öl o. s. v. att minskas betydligt mera. De höjda varuskatterna, om vilka synnerligen delade meningar rådde, har under alla förhållanden visat sig vara en dålig affär för det allmänna.

LONDON: Efter en nära veckolång, intensiv spaning efter den man som förra söndagen mördade den 7-åriga flickan Christina Butcher har polisen fått upp ett lovande spår. Bland de tusentals människor som genom pressbilder och polisbesqk fått se flickans fotografi har några definitivt känt igen henne i sällskap med en man, vars signalement polisen väntas utfärda.

10-årig negress blev mamma

PICAYUNE, Mississippi (TT — Reuter).

En 23-årig negerkvinna blev på lördagen mormor i och med att hennes 10-åriga dotter gav livet åt en liten flicka. Barnets födelsevikt var 3,250 gram. Doktorn som var närvarande vid förlossningen sade att han inte under sina 45 års praktik hört talas om en så ung mor i Amerika. Mo och barn befinner sig väl.

LONDON: Fyra brittiska jagare ur Medelhavsflottan skall enligt amiralitetet inom kort avgå från Malta till Röda Havet. De skall besöka Akaba och Aden.

Dödligt skadad efter fall från tivoli-karusell

SKELLEFTEÅ (TT).

Två olyckor hände på söndagen vid en karusell på festplatsen Kamratvallen i Skelleftehamn, och två personer skadades, den ene, grävskopsförare S. O. Lundin från Skelleftehamn, livsfarligt. Lundin hade rest sig i vagnen och slungades ned under karusellen. Han fick ett kraftigt slag i huvudet av det roterande underredet. På lasarettet, där han fick blodöverföring, ansågs hans tillstånd på kvällen kritiskt.

Någon timme tidigare hade en 30-årig fru från Sävenäs skadats, tydligen under samma omständigheter. Frun blev antagligen rädd, när karusellen satte fart, reste sig och slungades av. Hon slapp dock undan med lindriga köttsår och förstörda kläder.

Bottenskrap från Filippinergraven

MANILA (TT — Reuter).

Bottenavlagringar från 10,330 meters djup har tagits upp av den danska djuphavsforskningens expeditionsfartyg "Galathea", meddelas från Manila. Arbetet utfördes i djuphavsrännan utanför Filippinerna öster om ön Mindanao där världens största havsdjup är beläget. Avlagringarna var leraktiga och hade brunaktig färg.

Samtidigt härmed uttalas i Köpenhamn farhågor för att hela expeditionen måste hemkallas om inte ytterligare 800,000 kronor kan anskaffas för forskningarna. En del av pengarna räknar man med skall ställas till förfogande av "Dansk ekspeditionsfond", men även staten måste sätta till medel om arbetet skall kunna slutföras.

Enligt försvarsminister Harald Pedersen skall en ansökan inom kort tillställas finansutskottet.

Galathea-expeditionen startade i oktober förra året och beräknades då vara ute till havs i två år. Staten anslog 1,2 miljoner kronor för fartygets anskaffning. Staten anslog 1,2 miljoner kronor för fartygets anskaffning. Ombyggnader m. m. kostade emellertid ytterligare 969,000 kronor.

VENEDIG: Innan man slog igen kasinot i Venedig på lördagsmorgonen hade kung Faruk gjort ett uppmarksammat besök och förlorat minst 18,000 kronor. Han kom dit vid midnatt, vet man att berätta, och han gav sig inte förrän han förlorat en förmögenhet.

— — —

STOCKHOLM: Gamle kungen fick aureomycin då han var sjuk och det innehåller också svavel, sade pulverdoktor Paul Jäderkvist då han på lördagen höll sitt timslånga slutanförande inför Svea hovrätt.

Kejnerapporten

som i dag utkommer i tryck ställer frågan om den svenska rättssäkerheten i skarp belysning. Av materialet är det inte lätt att dra några bestämda slutsatser och det nu framlagda resultatet av utredningen kommer säkerligen att bli föremål för livlig debatt. Vi hänvisar till utförligt referat på sidan 7.

Ehrensvärd och Meyerhöffer

STOCKHOLM: Endast i en punkt uttryckte jag min önskan att infanteriinspektör Meyerhöffer i fortsättningen skulle undvika att vädja till pressen, understryker arméchefen, general Ehrensvärd i sin förklaring till JK med anledning av advokat Gideon Alms anmälan i fallet Meyerhöffer. Det gällde uttalanden beträffande visst truppförband — berömmande eller kritiskt. Med detta anser sig generalen ha understrukit en inställning, som hittills så gott som undantagslöst följts av såväl inspekterande militära chefer som av pressen.

General Ehrensvärd tog intet initiativ till publicering av föreställningarna till överste Meyerhöffer. Eftersom det fanns ett manuskript skickade arméchefen dock ut ett meddelande om vad som förekommit till några högre militära chefer för att de skulle känna till arméchefens ståndpunkt i de frågor, som varit på tal i tidningsintervjuer med Meyerhöffer.

Slutligen upplyser general Ehrensvärd att redan i slutet av april, före tidningsintervjuarna, hade en inspektion av Meyerhöffer givit anledning till sådana påpekanden från vederbörande militärbefälhavare, att de föranlett arméchefen att med arméstabschefen diskutera det lämpliga i att Meyerhöffer i framtiden självständigt gjorde inspektioner. Det var den saken, Meyerhöffers ståndpunkt i vissa frågor och vad han angett i sin avskedsansökan, som gjorde att arméchefen tillstyrkte att Meyerhöffer skulle överföras på disponibilitetsstat en månad tidigare än han själv begärt. General Ehrensvärd understryker, att någon anmaning från regeringshåll inte förekommit ifråga om avgångsbeslutet. (TT).

NEW YORK: Ingrid Bergmans förre make, dr Lindström, vägrade envist att besvara några frågor angående sitt beramade besök med Ingrid Bergman, då han på lördagskvällen steg ombord på Queen Mary med Southampton som närmaste mål. "Vi skall stanna ett tag i England och fortsätter sedan till Sverige", sade han.

Något om sammanträffandet mellan Ingrid Bergman och dottern Pia ville han inte säga. "Var snäll och ställ inte några frågor till min dotter", vädjade han då en av pressmännen i stället sökte pejla henne.

Färjepersonal smugglade miljonvärde över Sundet

MALMÖ (TT).

Efter intimt samarbete med dansk polis har kriminalpolisen i Malmö lyckats slå ner på en smuggelliga som på ett synnerligen knepigt sätt fått över 2 miljoner cigarretter, kaffe, rom och whisky till Sverige. Omräknat i svenska saluvärdet är enbart cigarretterna värda en kvarts miljon kronor. In blandade är personal på färjan Malmöhus och SJ.

En 28-årig stationskarl är huvudpersonen i smuggelhistorien, men har haft hjälp av en lika gammal servitör, en 32-årig rvitör, numera köpman samt en stationskarl, som då och då smusslat bort fraktsedlar. Bakom affären skymtar dessutom en f. d. tredje styrman, nu direktör och en 46-årig köpman i Malmö.

Vid en undersökning hos firma Deascan i Köpenhamn konstaterades att stora partier cigarretter sänts som transitgods till Polen över Sverige. Bubblan sprack när danska järnvägar begärde betalning hos de polska myndigheterna.

Smuggelligan hade köpt cigarretterna av Deascan. De skickades i lådor med beteckningen "kolonialvaror" och när de kom till Malmö hamnade ändningarna i vagnar som växlades in mellan tullens och järnvägens packhus. Stationskarlen körde över transitogodset till järnvägsmagasin, varifrån stadsbud anlitades för att vidarebefordra godset ut i staden. Att smussla undan fraktsedlarna var sedan en smal sak för järnvägens eget folk.

Vädret

Landdistrikt: Måttlig vind mellan nordost och nordväst, övervägande mulet och tidvis regn, särskilt i de södra och östra delarna. I huvudsak oförändrad temperatur.

Allmänna utsikter för tisdagen: Vindar mellan väst och nordväst, mest uppehållsväder, oförändrad temperatur eller något varmare.

Laholms Tidning

Smedjegatan, Laholm

Redaktör: GUSTAF BERTLAND

Dagligt nyhets- och annonsorgan för Laholms stad och södra Halland, Markaryd samt angränsande delar av sydvästra Småland och nordvästra Skåne.

Telefoner:
Redaktionen 300
Redaktör G. Bertlands bostad 199
Expeditionen och annonskontoret 299
Annonschef Axel Larssons bostad anknytning 299

Annonspriser fr.o.m. den 21 april 1951:
Före text 25 öre pr mm.
Textsida 27 „ „ „
Särsk. begärd placering å textsida 29 öre pr mm.
Önskas hyra, platssökande och borttappat 22 öre pr mm.
Annonser placeras ej på första sidan.
Förlovnings-, lysnings-, vigsel- och födelseannonser 6:50 kronor.
PRISFÖRHÖJNING debiteras med 30 procent för annonser beordrade med petitstil.
10 procents förhöjning lördagar och dag före helgdag.
För hänvisning till och svars emottagande debiteras 50 öre.

Prenumerationspriser 1951:
Halvår 13:75, kvartal 7:25, månad 2:65.
Lösnummer 15 öre.

Lysning

Kjell Hansson

Gunnel Lindberg

Markaryd. Malmö.

Mitt varmaste tack

för visad vänlighet på min 60-årsdag.

Ida Johansson, Laholm.

TACK

Till alla dem, som hedrat mig på min 80-årsdag med blommor, presenter och telegram frambäres härmed mitt hjärtliga tack.

Johanna Hansson.

Doktor Edén

har återtagit praktiken.

Lagabygdens Barnkoloniförening

Dess årsmöte, annonserat till den 17, framflyttas till torsdagen den 19 ds kl 17 å kolonien.

Styrelsen.

Veinge Skoldistrikt

Simkurser för barn börjar vid Antorps sjö onsdagen den 18 juli kl. 10 och i Mestocka samma dag kl. 14. Anmälan om deltagande kan ske vid kursernas början.

Överläraren.

Pojklagsmatch

å Idrottsplatsen i kväll kl. 19.

Hasslövs IS—Laholms BK.

Passa på i sommar och behandla Edra parkettgolv med

Synteko

Vi Synteko-behandlar Edra parkettgolv fackmässigt och lämnar Synteko-garanti.

F:a Golvbeläggning

Specialfirma i golv

Olle Larsson

Tel. 3689. Halmstad.

Köket Ni blir glad i

visas i Laholm å Tivolitorget i dag.

Välkomna! HSB—BORO.

Furuviks ungdoms-Cirkus Wild West

Festpremiär

på Tivolitorget, LAHOLM, i dag kl. 20.

I morgon kl. 18 Barn- och familjematiné med hela programmet och halva priser för barn under 15 år. Avskedsföreställning kl. 20,15.

UR PRESSEN: "Präriens vilda sånger, indianers krigsdanser, cowboys piksnärtar o. revolversmällar, voltige, akrobatik, atletik och romantik. Och så färg, fest, fägring. Det är Wild West Show Furuviks Ungdomscirkus 5:e årgången. Vackert inbunden och med flott utstyrsel". Arbetarbladet, Gävle.

"... Det var en fröjd för ögat att se den färgrika och glada jubileumsfesten." Stockholms-Tidningen.

Sten Meurk

gästspelar som alla tiders cowboy.

Biljetter fr. 2:50—6:— kr. i förköp i Lindgrens Bokhandel, tel. 8 till kl. 17. 15 öres förköpsavgifft. Fr. kl. 18 i dag och kl. 10 i morgon bilj. i Cirkuskassan, tel. 876. Visning av häststallarna tisdag 10—16.

HÅESS

Halmstads Slakteriförenings 215:e livdjursauktion

hålles **onsdagen den 18/7 1951 med början kl. 10.00.**

Plats:
Auktionshallen, Halmstad.

Till auktionen äro anmälda:
10 st. får med lamm
2 „ baggar
135 „ gyltor, varav 35 st. hälsokontrollerade
5 „ galtar, varav 2 st. hälsokontrollerade
1 kull smågrisar (9 st.)
9 st. ston, 3 st. 2 år, 1 st. 5 år, 2 st. 6 år, 1 st. 8 år, 1 st. 9 år, 1 st. 10 år.
8 „ valacker, 1/1 år, 2/2 år, 1/4 år, 1/6 år, 1/10 år, 2 äldre.

KONTROLLERADE AVDELNINGEN:
3 st. dräktiga kor, låglands
2 „ dräktiga kvigor, SRB
2 „ kvigkalvar, låglands
2 „ tjurar, SRB(17 resp. 4 mån.)

ÖVRIGA:
52 st. dräktiga kor (21 st. låglands, 22 SRB, 9 bl. ras).
45 „ dräktiga kvigor (19 låglands, 24 SRB, 2 bl. ras).
Samtliga nötkreatur äro tuberkulos- och kastningsfria.
Djuren försäljas i ovan nämnd ordning.
OBS.! Auktionen börjar i bestämd tid, alltså kl. 10.00.
Hästarna beräknas försäljas omkring kl. 13.00.

Säkra och kända jordbrukare, som ej driva yrkesmässig handel med djur och som äro medlemmar i Håess eller andra slakteriföreningar anslutna till Sveriges Slakteriförbund, erhålla tre (3) månaders räntefri kredit mot accept med äganderättsförbehåll. Övrige betala kontant.

Närmare vid auktionens början.

Auktionerna återkomma alltid regelbundet tredje onsdagen varje månad.

OBS.! Bussar avgå från kl. 9.00 varje jämn halvtimme från Stora Torg till Slakteriet och åter varje kvart över och kvart i. Hållplats även vid Grand.

Till salu

K O,

SRB, reaktionsfri, 4:de kalv omedelbart, till salu.

Tel. 127 Knäred.

Cockerspaniel-valpar

till salu. **Tel. 98 Laholm.**

Lediga platser

Huskvarna barnkoloni vid Haverdal

söker **köksbiträde** för tiden 26/7—16/8. Hänvändelse till Rektor Alfr. Lindén, adress **Mellbystrand.**

Önskas köpa

Slaktkycklingar

och ungtuppar uppköpes till högsta pris varje vecka. Hämtas hemma. **Holger Hjalmarsson, tel. 16 Skånes Värsjö eller 594 Laholm.**

Finns det någon

i Er bekantskapskrets, som ej är prenumerant på LAHOLMS TIDNING, gör då oss — och honom — den tjänsten att rekommendera LT för honom.

Gynna L. T:s annonsörer!

LT
DEN 16 JULI

Positivt fredsarbete — trots allt

Växelspelet mellan politik och ekonomi erbjuder en huvudsynpunkt på den internationella utvecklingen. Vad en politisk tillspetsning av läget kan åstadkomma ekonomiskt har vi nu senast fått bevittna i den världsomfattnade inflationen efter Koreakrigets utbrott. Samtidigt måste framsteg på det ekonomiska och det därmed nära sammankopplade sociala området betraktas som betydelsefulla förutsättningar för ett positivt fredsarbete. De stormaktspolitiska spänningarna drar bara alltför lätt uppmärksamheten från att vissa resultat uppnåtts och uppnås i det internationella samarbetet kring de ekonomiska frågorna.

Vid en jämförelse med mellankrigstiden, kan man fastslå att de ekonomiska problemen nu angrips på ett mer konkret och praktiskt sätt. Den internationella samhörigheten — ännu till största delen ett vackert talesätt — företer dock vissa glidningar över till ett praktiskt plan.

Helt nyligen tog exempelvis världshälsovårdsorganisationen — WHO — ett märkligt initiativ genom att framlägga en gemensam hälsovårdsplan för hela världen. Planen berör direkt 64 länder och ett antal icke-självstyrande områden. Tidigare har WHO haft sin verksamhet i huvudsak koncentrerad till bekämpandet av några av de farligaste stora sjukdomarna, främst malaria, tuberkulos och veneriska sjukdomar. Enligt den nya planen, den första i sitt slag i historien, kommer verksamheten att utvidgas och större hänsyn att tas till varje enskilt lands speciella behov. På lämpliga platser inrättas kliniker och laboratorier, som direkt deltar i själva bekämpandet men också är vetenskapliga utbildningsanstalter.

Från FN:s ekonomiska europakommission föreligger just en rapport med sammanfattning av erfarenheterna från de fyra år kommissionen varit verksam. Trots att den haft att arbeta under ganska otillfredsställande förhållanden har dock positiva resultat uppnåtts på många viktiga områden. Kolkommittén exempelvis har blivit ett huvudorgan för handeln i Europa på detta område, och det har betytt mycket i de speciella förhållanden och svårlösta problem genom den forcerade efterfrågan på stål under det senaste året. Dess aktuellaste uppgift är att söka öka tillgången på råvaror för denna produktion. I några fall har verksamheten tagit sikte på att främja handelsutbytet mellan västra och östra Europa och inte heller denna del av arbetet har varit utan framgång. Under de fyra "prov-åren" — verksamheten befinner sig nu under omprövning — har många betydelsefulla erfarenheter kunnat göras beträffande formerna för en mer rationell europeisk försörjning.

Ett område, där intresset för praktiskt internationellt samarbete gjort sig starkt gällande, är FN:s tekniska hjälp till underutvecklade områden. Nu föreligger en rapport från ett antal internationella experter, som granskat problemet i hela dess vidd. Resultatet har sammanfattats i sexton huvudpunkter, som dels tar sikte på vad andra länder kan bidra med och dels analyserar frågan vad de berörda länderna själva har för möjligheter.

Detta område erbjuder det största intresse inte bara på grund av att frågorna är så omfattande utan också på grund av de många svårigheter deras lösning erbjuder. Nämnas kan att dessa experter lägger stor vikt vid förbättringar av undervisningen och kamp mot traditioner, fördomar och privilegier, som visat sig högst hindersamma. De påpekar hur den politiska makten i många av dessa länder ligger i händerna på ett privilegierat fåtal, som inte visat något intresse för reformer eller näringslivets effektivisering. Detta fåtal har sitt intresse koncentrerat till att slå vakt kring sin privilegierade ställning. Kan inte den allmänna standarden höjas, blir allvarliga politiska komplikationer oundvikliga, vilka kommer att få återverkningar världen över och kanske riskera världsfreden.

I detta fall finner man en mycket nära sammankoppling mellan politiska och ekonomisk-sociala synpunkter. Liksom i alla tidigare undersökningar placeras frågan om jordreformer och jordbrukets rationalisering på första plats. På grund av den oerhörda folkökningen försvåras försörjningen allt mera. Näringslivet håller inte jämna steg med denna befolkningstillväxt. I den mån det internationella samarbetet kan medverka till lösningen av de mångskiftande problemen i de underutvecklade områdena, innebär det högst betydelsefulla tillskott till fredsstabiliseringen. Detsamma kan sägas om det övriga vittförgrenade arbetet utanför det strängt politiska området.

I. M. S.

PERSONALEN VID L. M. ERIKSSON FICK MILJONGÅVA.

STOCKHOLM i dag. (TT.)

Personalen vid L. M. Eriksson har med anledning av bolagets 75-åriga tillvaro fått ett anslag på en milj. kr. Hur medlen skall användas har ännu icke bestämts, uppger MT.

Biograferna

KNÄRED Tel. BIO 93
Tisd. 5.30 (B-till.) Onsd. 8.30
Jeanette Mac Donald — Nelson Eddy i den underbara filmen ROSE-MARIE

HASSLÖV Tel. BIO 75

Storpremiär på Furuviks Wild West i kväll i Laholm

Sitting Bull med sköna indianskor.

I kväll är det storpremiär på Furuviksungdomarnas cirkus. Allting går i Wild-West stil. Från början till slut uppträder artisterna i vackra, färgglada och stiltrogna dräkter som cowboys och -girls eller indianer. Vi har tidigare presenterat Sten Meurk, Pero Smaha och Lill Laila Nygren och nu skall vi tala något om de andra furuviksungdomarna. Så har man Margarethe, som slår knut på sig själv, och Herbert och Arne kommer igen tillsammans med Hasse och Lennart i en utomordentlig räck- och studsakt. Signhild är förut känd från trapetsen och i sällskap har hon Anita och Bende. De håller till högt uppe i kupolen. Så har man kraftgrabbarna Göte, Boris och Egeon. Ja, man kan inte här nämna alla de glada ungdomarna, men att det blir både fart, kläm och glada Wild-West-skämt kan man lita på. Vilda Västerninslaget är äkta, man har endast strukit de blodiga scener som programvalet denna gång kanska skulle locka till. Det är idel glädje och en enda vrivlande charivari.

Efter att ha spelat för fullsatta hus i hela Sverige har nu turen kommit till Laholm där det blir premiär på Tivolitorget i kväll. Vi hälsar våra vänner från Furuvik hjärtligt välkomna och hoppas på fullsatta hus även i Laholm. Ty Furuviks Wild Fest är en upplevelse — det kan vi med heder och samvete intyga sedan vi sett föreställningen i Båstad.

Mycket förmånliga köp av Sommarklänningar

kan göras på vår

realisation

som börjar **IDAG**

Grand Magasin

Laholm.

LAHOLM

Legala notiser

Från pastorsexpeditionen i Laholm meddelas följande familjenyheter:

Döda: f. hem.-ägare Nils Peter Larsson, född 1865, Gamlebygatan 12, Laholm.

Lysning: Farm, kand. Gustaf Albert Haglund, Kristianstad, och Maj Inger Solveig Ejwertz, Östertullsgatan 9, Laholm.

Vigda: Försäljare Gunnar Evert Andersson, Halmstad, och Anna Lisa Ingegärd Pettersson, Altona, Laholm.

Trafikolyckorna ökas

Varannan dag nu under sommaren dödas en motorcyklist varje dag skadas minst 20 personer på motorcykel, framhåller Nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande. Av de under första halvåret omkomna har varannan varit under 25 år, och vid var tredje olycka har motorcyklisten kört ihjäl sig utan att någon annan trafikant varit inblandad, därför att farten varit för hög.

Brunkolsbriketter ett bra bränsle.

Brunkolsbriketterna, som är ett beprövat hushållsbränsle, importeras i betydande kvantiteter under sommaren och hösten. På vintern minskar däremot importen. Det är sålunda klokt att i god tid förse sig med briketter. I jämförelse med barrved motsvarar 3,6 hektoliter brunkolsbriketter en kubikmeter ved. Ur prissynpunkt kan det löna sig att göra ett utbyte.

I Tekniska meddelanden nr 31 från bränslekommissionen lämnas en rad värdefulla råd för användningen av brunkolsbriketter. Det fyrsidiga meddelandet sprids i en stor upplaga och kan fås hos kol- och vedhandlare eller genom direkt rekvisition från Statens bränslekommission, Stockholm 12.

Briketterna färgar inte ifrån sig och kan utan att smulas sönder delas i lämpliga bitar med en hammare eller genom ett slag mot en skarp kant. Man gör upp eld ungefär på samma sätt som när det gäller ved. En rätt behandlad kakelugnsbrasa är mycket effektiv. Vid lagring travas briketterna som tegelstenar. De bör inte vräkas ned på källargolvet genom en glugg. En träränna eller dylikt för glidningen är lämpligast. På själva lagerplatsen bör inte finnas eldfarliga ämnen i närheten, och briketterna bör heller inte travas upp direkt mot en trävägg.

Ransoneringsperioden för kaffe

omfattar tiden 18/7—29/8 1951. Gällande kuponger: på inköpskort B 26, B 313 och 314, på tilläggskort 162 B 201. Tilldelningen är oförändrad.

Länsprövningsnämnden.

Till ledamöter i prövningsnämnden i Hallands län för tiden fr. o. m. 1 juli 1951 t. o. m. den 30 juni 1955 har förordnats häradsdomaren D. Dellien, Stora Böslid, Eldsberga, med lantbrukaren Ade Johansson, Gyltige, Mahult, som suppleant, direktören S. Bendz, Halmstad, med köpmannen T. Laurén, Varberg, som suppleant, byggmästaren E. F. Johansson, Kungsbacka, med byggmästaren Axel Johansson, Halmstad, som suppleant, folkskolläraren Patrick Nilsson, Grimeton, med kamreraren Erik Olsson, Falkenberg, som suppleant, lantbrukaren E. Josefsson, Svenshult, Knäred, med lantbrukaren J. Ekelöw, Hvickan, Kungsbacka, som suppleant samt stenhuggeriägaren Yngve Olsson, Varberg, med nämndemannen Rudolf Larsson, Fjärås, som suppleant.

Bil välte i Genevad.

Ett trafikmissöde inträffade i lördags kväll i Genevad. En norrifrån kommande personbil skulle mitt i samhället väja för en cyklist, som körde ut på vägen från en sidogata. Därvid bar det sig inte bättre än att bilen kom i sladdning och välte. Den blev ganska illa tillbucklad, men föraren liksom cyklisten, vilken föll på vägen, klarade sig utan skador.

Julsjuklighet orsakas icke av julmaten

Den gamla syndabocken julmaten är alldeles oskyldig till den ökade sjukligheten i juletid, menar dr Gustav Nordqvist i Österbymo provinsialläkardistrikt. Nej syndabocken är allt människorna själva. De hostar spottar och fnyser och bryr sig inte alls om den gamla regeln att den som har en akut infektionssjukom bör avhålla sig från kontakt med andra människor.

Särskilt julen — som ju oftast firas inomhus — lockar till brott mot regeln. Det blir en trängsel av alla åldrar och gäster från när och fjärran som kanske har med sig en "ny" smitta i bagaget, framhåller dr Nordqvist i sin rapport till medicinalstyrelsen om tillståndet i hans distrikt under år 1950.

Dr Nordqvist anser att allmänheten borde bättre lära sig att lyda den omnämnda regeln. Ett sätt vore att press och radio inledde en centralt ledd kampanj.

— Det borde vara en tacksam uppgift för både press och radio att ofta och särskilt före jul rikta maningar till allmänheten att fullgöra plikten att söka undvika nedsmittning av andra.

Programmet klart för danska lantbrukarnas besök

Tönnersa, Linverket och Vallberga mejeri skall beses.

Programmet föreligger nu klart för besöket av de 107 danska gästerna från ön Mön. Dessa skola, som förut omtalats, under två dagar vara RLF:s gäster och hrr Birger Svensson, Ahla, Ernst Lagerberg, Einar Pålsson i Restad, Liljestrand m. fl. har haft ett drygt arbete med att skaffa dem alla någonstans att bo. Men den sydhalländska gästfriheten förnekar sig inte och RLF-styret har haft den stora glädjen att kunna inkvartera samtliga i familjer i trakten.

De danska gästerna anlända på tisdag kl. 12 med färjan till Hälsingborg där de tas emot av Birger Svensson och Lagerberg varefter man tittar på Skånes sevärdheter, bl. a. Kullen. Kl. 19 beräknar man vara i Lagagården, där det blir tillfälle för värdfolk och gäster att bekanta sig med varandra varefter man fortsätter till resp. hem.

På onsdagen blir det utfärd som först ställes till Tönnersa försöksgård och därefter till Halmstads slakteri. I Halmstad intages luch varefter färden går till Plönninge lantmannaskola, Kvibille, Oskarström och den naturskköna Simlångsdalen samt över Veinge hem.

På torsdag förmiddag skall man först titta på Lantmannaföreningen i Laholm och Linverket samt Vallberga mejeri innan återfärden anträdes fram på middagen. Och det bör ju bli ett program som ger våra danska gäster en god inblick i södra Halland och dess skiftande natur. Så får vi bara hoppas på vackert väder som kan förhöja trevnaden.

Badflickorna paradera. N:r 2 är segraren Birgitta Seger från Stockholm. N:r 1 är Stina Nilsson, Vallberga och nr 4 Kerstin Andersson, Laholm.

7.000 personer på Badortens Dag - 16-årig stockholmska badflicka

STRÅLANDE ARRANGEMANG I IDEALVÄDER GAV FESTEN SÄRPRÄGEL.

Strålande är visserligen ett ofta använt och ofta missbrukat ord men vi finner faktiskt inte något, som bättre passar in på Badortens Dag vid Mellbystrand. Ty allt var strålande, vädret — ända till fram på söndagskvällen — arrangemangen, badflickorna, publiken, artisterna, musiken, ja allt hade tydligen sammansvurit sig till att göra det allra bästa för och av vår vackra badort. Vi förstår också så innerligt väl att festgeneralerna bankkamrer Lanquist, direktör Haraldsson och alla de andra drog både en och flera lättnadens och glädjens suckar på söndagskvällen. Det kunde de och alla deras frivilliga medhjälpare göra i förvissningen om en utomordentlig insats för vår badort. Och vi skall be att å alla åskådares och åhörares vägnar redan nu få uttala ett varmt tack till dem för allt arbete. Och efter de *fina dagarna* bör det bli en bra slant över till nya och trevliga anordningar på badorten.

Men för att börja från början så blev ju upptakten på fredagskvällen tack vare vädrets makter inte riktigt lyckad men desto bättre blev det på lördagen. Då höll fader Pluvius tätt och det syntes också på besökareantalet. Bra mycket mer än 2,000 löste vanlig entré, åtskilliga hundra löste och hade löst tredagarsbiljetter och med fri-kort kan besökssiffran räknas i närmare tretusen. Det var high life vid alla stånd, på dansbanan svängdes det värre till tonerna av Kaj Nielsens eminenta orkester och så kom badflickorna. Det var visserligen bara fyra men söta och välväxta allesamman. Två kände vi igen, nr 1 var Stina Nilsson från Vallberga och nr 4 Kerstin Andersson från Laholm. Och så röstades det och så kom Stig Järrel i högform och rev ned massor av applåder med sin enmansteater.

Två tusen personer på badstranden.

Söndagen bjöd på ett digert program. Redan på förmiddagen kom den eleganta racerbåten från Marco i Ängelholm — den syntes knappast beröra vattnet när den flög fram — och med denna och högtalare gjorde Lanquist en säkerligen givande reklamtur till Skummeslöv, Hemmeslöv och Malen — piggt påtänkt. Och sedan gav Laholms Rödakorskår en verkligt intressant och givande uppvisning i livräddning och konstgjord andning inför minst 2,000 åskådare. Fröken Gertrud Lundblad fick agera "drunknande" och så hoppade simläraren, gymnastikdirektör Söderhjelm, i och drog henne fint iland. Här mötte kårpersonalen och visade olika sätt för konstgjord andning där gungan absolut var det bästa och effektivaste. Och under tiden berättade instruktören, överfurir Arne Björnsson på ett intressant och trevligt sätt om livräddning, Rödakorskårens arbete och hur den varje söndag har beredskap vid stranden, vilket allt livligt senterades av folket.

Så blev det en helt enkelt fantastisk uppvisning på vattenskidor, där hr Bo Erik Lindkvist åkte efter racerbåten i full fräs. När han så — trots oträning — gjorde tre ypperliga hopp över en "skidbacke" av trä ute i vattnet, så blev det applåder i massor och värförtjänta sådana. Folkskollärare Georg Persson var en utmärkt conferencier. Så fick vår och en tid med ett dopp innan man samlades på festplatsen, där det var minst 3,000 personer när klockan var tre.

Det dröjde en stund innan helikoptern kom — för att alla skulle hinna in på festplatsen — men på slaget halv fyra landade den elegant på det lilla området och fotbollsgeneralen Putte Kock från Stockholm kunde taga emot en "landsmaninna". Ty röstningen på badflickan utföll så, att nr 2 blev segrarinnan. Och symboliskt nog hetter hon Seger med Birgitta till förnamn. Hon är endast 16 år gammal och barnsköterska till yrket. Putte Kock ledsagade henne upp på scenen där han gratulerade henne med några vackra ord och kamrer Lanquist fäste det vackra Emilson-smycket kring hennes hals. Han utbringade ett kraftigt besvarat leve för badflickan och publiken applåderade villigt och mycket. Och de tre konkurrenterna gratulerade och fick var sin chokladask och rosenbukett som tröstpris.

Plankskott räddade 400,000 kr. till Sverige.

Nu blev det en särdeles fart på karuseller och radiobilar, tombolahjul, stånd och gammaldans till klockan sex. Då blev det lite lugnare och Putte Kock kåserade på ett trevligt och enkelt sätt om svensk fotboll. Han började med att berätta om hur det var när han som 14-årig junior enrollerades i AIK och i första matchen bara fick vara "23:dje man" sedan självaste TT i Idrottsbladet lockat honom till att börja med fotboll. Sedan hoppade han tyvärr över sin egen fotbollskarriär, som säkerligen hade varit mycket roligt att höra och gick direkt på "Olympialaget 1948" med vilket Sveriges fotbollsära inleddes. Han betecknade vårt fotbollslag som svensk idrotts största tillgång och berättade hur oerhört viktig laganda, kamratskap och sammanhållning var. Det var ett sammansvetsat gäng som for över Nordsjön till olympiaden och resultatet visade sig också. Före matchen mot Danmark hade förhållandet varit det allra bästa men efter vår seger fick vi ju höra hurudana råskin vi voro. Och hur stämningen var under och efter matchen mot Jugoslavien låter sig inte beskrivas.

I fortsättningen kom talaren in på VM i Brasilien och bemötte pressstormen för att ledning-

Forts. å nästa sida.

Texons

REALISATION

BÖRJAR I DAG, DÅ STORA MÄNGDER AV PRÄKTIGA SOMMARTYGER REALISERAS

enormt billigt

UNDERKLÄDSTYG småblommigt mönster 70 cm. br. **1.75**

RYOMUSLIN skrynkelfri kval. 75 cm. br. **1.95**

RYOCRETONA till rockar o. strandklänningar 75 cm. br. **2.25** **1.25**

VITT BLUSTYG 90 cm. br. **1.50**

BOMULL krympfri cretonne till rockar o. strandklänningar 75 cm. br. **2.50**

DUPION mönstrad, skrynkelfri, av årets mönster 80 cm. br. **4.50**

RAYONPANAMA vit botten med prickar mycket god kval. 70 cm. br. **2.50**

SIDEN mönstrade kval. i en mängd typer. 90 cm. br. **4.75** **3.75**

Ni gör fynd på TEXONS REALISATION

Dessa varor lägges icke undan och sker all försäljning kontant.

Texons

Brogatan 24 - HALMSTAD.

Familjenyheter

FÖDELSEDAGAR

50 år

fyller i morgon lantbr. John Konrad Johansson, Ramsjön, Hishult.

Jubilaren är född i Veinge men är uppvuxen i Trulstorp, Laholm. Sedan 1940 brukar han en gård i Ramsjön, Hishult, vilken han sköter på ett föredömligt sätt. Personligen är Johansson känd som en sympatisk man och blir säkerligen föremål för hjärtliga lyckönskningar på sin bemärkelsedag.

SPARA

i

LAHOLMS SPARBANK.

Ränta 3 procent

LYSNING

— i Ysby kyrka för sem. stud. Nils Gustav Nilsson, Munkagård, Ysby, och Britta Helene Jönsson, Munkagård, Ysby.

DÖDSFALL

Mathilda Lovisa Andersson. I sitt hem har avlidit änkefru Mathilda Lovisa Andersson, f. Petersson, Källsböke, Ekeryd, Hinneryd.

Den bortgångna var född i Dädesjö, Kronobergs län 1863. Hon ingick äktenskap 1901 och har varit bosatt på många olika ställen i Hinneryd. Hon var känd som en ovanligt ar betsam människa som väl skötte sitt hem och sina barn. Änka sedan 1916 sörjes hon närmast av fyra barn samt barnbarn. Av barnen är Joel brunnsgrävare och bosatt i Ekeryd, där den gamla också bott till sist. Artur är chaufför i Vivljunga, Frans vistas i Norge och dottern Hedvig är gift med sjöman Eng i Sölvesborg.

Bidrag till Röda Korset betyder stärkt sjukvårdsberedskap för det militära försvaret och hemvärnet. Överstyrelsens pgnr 900 800

Genom vattnet, luften och födan når oss sjukdomarna

Tuberkulos, mjältbrand, böldpest, mul- och klövsjuka, Weils sjukdom, tularämi, rödsjuka och paratyfus — det är några av de sjukdomar som råttorna hjälper till att sprida. Men ock så flugan har ett drygt syndaregister. Många av de hos oss vanliga tarmsmittorna överförs speciellt av flugorna. Med fog kan man också räkna med att flugorna spelar stor roll även vid spridning av så allvarliga saker som barnförlamning och smittsam gulsot.

Detta konstaterande görs av dr Sten Rosenqvist, som sammanställt en aktuell broschyr över smittan, dess källor och vägar. Broschyren ingår i civil försvarsstyrelsen småskrifter och den ger i koncentrerad form en rad nyttiga lärdomar.

Smittämnen kan spridas och sålunda även överföras till människor på många olika sätt och man brukar med hänsyn härtill indela de smittsamma sjukdomarna i vissa huvudgrupper: vatten- och födoämnesburna smittor, luftburna smittor, kontaktsmittor och djurburna smittor. Denna indelning är emellertid högst schematisk, inte minst med tanke på att många sjukdomar ju sprids på mer än ett sätt.

Bland de vattenburna smittorna nämner dr Rosenqvist exempelvis nervfeber, paratyfus, rödsot och kolera. Spridningen sker genom att smittämnet på ett eller annat sätt släpps ut i vattendrag. Sveriges rika vattensystem medför naturligtvis en viss fara för dylik smittspridning, men den förbättrade hygienen kan vi tacka för att de allra svåraste av dessa sjukdomar nu försvunnit. De förr vanliga koleraepidemierna har upphört och de utbrott av nervfeber, som uppträder då och då, når aldrig större spridning. Lindrigare infektioner av lättare former av paratyfus eller rödsot spelar dock alltjämt en betydande roll, troligen genom smittspridning via dåligt dricksvatten från infekterade brunnar.

Som exempel på födoämnesburna smittor med människor eller djur som förmedlare kan nämnas de sommartid vanliga epidemiskt uppträdande diarrésjukdomarna. Bland de luftburna smittorna återfinner vi förkylning, influensa, mässling, vattkoppor och påssjuka, alla orsakade av virus. Smittan sprids genom sjuka eller friska smittbärare, som härbärgerar smittämnet i näsa eller svalg. Vid vanligt tal och ännu mer vid hosta eller nysning kastas smittämnena ut i luften och kan där hålla sig svävande lång tid. De tränger in genom svalg och näsa. Även många sjukdomar, orsakade av bakterier, sprids på detta sätt, exempelvis difteri, scarlatina och tbc.

Som exempel på kontaktsmittsor kan tas könssjukdomar. Allmänt kända djurburna smittor är fläcktyfus genom löss, pest genom loppor, malaria genom anofelesmyggan och gula febern genom Aedes egyptimyggan.

Veinge

Veinge södra jaktvårdsområde

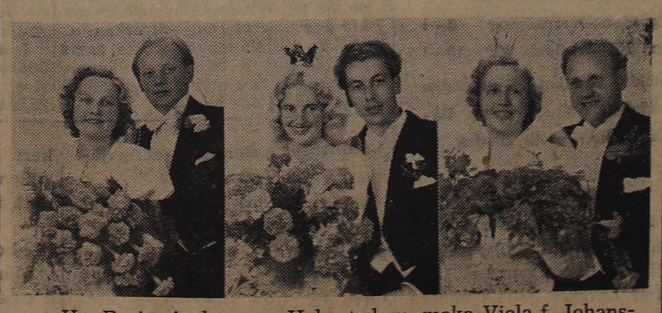
hade på fredagen ordinarie stämma under ordf.-skap av överlärare Birger Johansson, Veinge. Beslöts följande jakttider: rådjur från ord. älgjakts slut till 30 nov., hare 15/11—31/1, rapphöns 16/10—31/10 (minst åtta bör lämnas i varje kull). Övrigt jakt enl. jaktstadgan. All jakt är förbjuden julafton och juldagen. Under tre dagar i december mån. anordnas gemensam jakt på räv. All annan jakt är då förbjuden.

På BIO

Biograferna i Knäred och Hasslöv

ger tisdag resp. onsdag kl. 20,30 (obs tiden) Metros stora succéfilm "Rose-Marie" med filmens främsta sångarpar Jeanette Mac Donald-Nelson Eddy i huvudrollerna. Se annons i dag.

Vi gratulerar:

Hr Boris Andersson, Halmstad, m. maka Viola f. Johansson. Hr Jean Carlsson, Halmstad, med maka Maja, f. Rosborg. Hr Herbert Johansson med maka Mabel, f. Svensson.
Foto: Carlsson, Knäred.

Senaste nytt:

Frälsningsarmén en imperialistisk terrororganisation

"VACKRA" TILLMÄLEN I FOLKDEMOKRATISK PRESS

HONGKONG i dag. (TT från Reuter).

Frälsningsarmén har förbjudits i Tientzin i norra Kina därför att den visat sig vara "en reaktionär" organisation, dirigerad av imperialisterna, uppger Pekingradion. Enl. den militära kontrollkommissionen i Tientzin är frälsningsarmén en av de internationella motrevolutionära sammanslutningar som upprättats av imperialisterna med uppgift att bedriva terrorverksamhet inom folkdemokratierna. Den sägs vidare ha spritt falska rykten om de kinesiska myndigheterna bland befolkningen och delat ut flygblad riktade mot den pågående kampanjen om motstånd mot USA och hjälp åt nordkoreanerna.

Översvämningen i Kansas den största hittills i USA

17 OMKOMNA MEN MAN TROR ATT DET ÄR FLER.

KANSAS CITY i dag. (TT från Reuter).

Översvämningen i Kansas Cityområdet synes nu ha nått sin kulmen. I själva staden och området väster om den har vattnet åter börjat sjunka efter att ha svämmat över en 650 km. lång zon längs Kansas och Missourifloderna. Skadorna hittills beräknas uppgå till ett värde av 500 miljoner dollar eller mer än vid någon tidigare översvämning i USA. Man vet att 17 personer omkommit med befarar att denna siffra är för lågt tilltagen.

35.000 äkta män saknas i England

Under förra året rymde tusen engelsmän från sina fruar och är spårlöst försvunna. Antalet saknade äkta män är därmed uppe i 35.000.

För det mesta försvann de på fredagarna, då de lyfte sin lön och sedan inte kom hem.

Myndigheterna har inte kunnat finna någon allmän orsak till dylika rymningar. Orsakerna tycks vara lika många som antalet fall. En ledamot av Londons fattigvårdsstyrelse, som får taga hand om de fruar, som ställts på bar backe genom männens rymningar, kommenterar: "Dessa rymningar tycks utgöra en del av det allmänna sammanbrott för äktenskapen som förekommit efter kriget. En stor attraktion för rymmande äkta män synes utsikterna till utvandring vara."

När en förrymd äkta man uppspåras, blir han i regel dömd till att betala underhåll åt den fru han lämnat. En kvinnlig parlametsledamot har nu motionerat om att i dylika fall skall hyreskontraktet för bostaden samt äganderätten till möblerna övergå till frun.

BESÖK

— Har det varit någon här, Stina?

— Ja, en herre som frågade efter herrn.

— Vad svarade Stina?

— Att herrn inte var hemma.

— Vad sa han?

— Storartat, sa han.

— Och så gick han?

— Nä, han satt tre timmar hos frun, och de hade släckt hela tiden.

Köttbit i vrångstrupe blev döden

STOCKHOLM i dag. (TT)

Ett egendomligt dödsfall inträffade enl. St. T. på söndagen i Örebro då en 48-årig förman Erik Wilhelm Eriksson avled av en köttbit i vrångstrupen. Han dog på väg till lasarettet.

DEN FÖRSTA RESTAURANGVAGNEN

Wagon Lit har betytt mycket för höjandet av personvagnsstandarden i Europa, men rätt skall vara rätt, menar en skribent i Svensk Trafiktidning, och anför att i fråga om restaurangvagnarna tycks amerikanarna ha varit före.

Enligt de amerikanska järnvägarnas samorganisation, Associcia tion of American Railroads, är restaurangvagnarnas förhistoria i USA följande:

De första "restaurangvagnarna' insattes mellan Philadelphia och Baltimore år 1863. Två sittvagnar hade utrustats med bardisk och värmeskåp; maten tillagades på ändstationerna och hölls sedan uppvärmd under resan. Dessa avgnar var i trafik omkring två år.

År 1867 införde den kände sovvagnskonstruktören George M. Pullman s. k. "hotel cars". Den första pullmanvagnen, som helt inreddes som restaurangvagn, var en vagn med namnet "Delmonico", som insattes i trafik år 1868.

Den första sovvagnen i världen, om än mycket primitiv, trafikerade sträckan Harrisburg—Chambergsburg i staten Pennsylvania i USA så tidigt som under vintern 1863—37.

Den första pullmansovvagnen kallad "Pioneer" insattes dock i trafik först ar 1865.

Falckens CARLSSON & ANDREASSON

Storgatan 32 HALMSTAD

realiserar

från och med i dag

Markaryds-bygden

Laholms Tidnings lokalredaktion, Markaryd, Villagatan.
Redaktör Sven B. Jönsson. Tel. 150.

6,000 personer på Hembygdsfest i Markaryd.

Hembygdsfesten i Markaryd var besökt av omkring 6,000 personer och då Stålfarfar vid 10-tiden anlände till festplatsen var publikhavet enormt. Tidigare på dagen konserterade Skånska Trängregementets musikkår och landshövding Torvald Bergquist höll högtidstalet. Viktor Skånfelts ensemble spelade "Värmlänningarna". Smålands Gille i Lund och föreningen Smålänningar på Gotland hade anordnat utflykt och deltog i festligheterna. Vi återkommer med utförligt referat.

7.000 personer . . .

(Forts. fr. föreg. sida)

gen inte tog med Italienproffsen. Men vi ansåg, att det var bättre att ge svenska pojkar som spelar i sina serier en chans. Nu efteråt hade alla de påtänkta Italienproffsen uttalat sin stora tacksamhet över att de slapp bli uttagna då de ändå inte kunnat ställa upp för sina arbetsgivare. Och på några VM-matcher hade de allt att förlora och intet att vinna. Resultatet i Rio betydde att pojkarna överträffade sig själva och Kock kunde inte nog prisa den svenska kolonin för det storartade mottagandet. Och när Italiens center några min. före full tid ensam med Kalle Svensson sköt i plankan, så betydde det skottet att Svenska Fotbollsförbundet blev 400,000 kr. rikare. Ty därigenom vann Sverige med 3—2.

Hur Brasiliens nederlag betyd de landssorg gav Putte Kock så några drastiska exempel på. Sålunda hade en tidning redan i förväg tryckt en upplaga på en miljon exemplar där "brassarna" utmålades som världsmästare och den fick ju makuleras. Och på kvällen var Rio — en av världens livligaste städer — totalt död. Men brasilianarna voro ett utomordentligt gästfritt folk och svenskarna blevo oerhört populära där. Fast allting var fantastiskt dyrt.

Tredje priset och Europamästerskapet i Rio betecknade talaren som svensk fotbolls största framgång men det känns ju hårt när man arbetar för att få fram nya förmågor och sedan bara resultatet blir att de går till utländska klubbar. Vi missunnar ingalunda pojkarna att få det bra men nu hoppas vi att få behålla dem vi har. Och visar de samma goda sammanhållning som de föregående lagen så har vi kanske en liten medaljchans i Helsingfors, slutade Putte Kock och avtackades med en kraftig applåd.

Smått och gott kring festen.

På söndagskvällen stänkte det lite grann men det avskräckte inte humöret på de många besökarna och dansen gick för fullt hela kvällen. Och först vid midnatt kom regnet — men då gjorde det ingen skada.

Bankkamrer Lanquist var givetvis utomordentligt belåten med festen och särskilt att allt gått så lugnt och städat till väga. Det var anmärkningsvärt nyktert alla kvällarna och polisman John Norshammar berättade också för oss att inte någon behövt finkas och bara ett par stycken avvisas på grund av spritpåverkan. Och det bedrar ju södra Hallands publik.

Utomordentligt belåten med publiken var också Stig Järrel, som tyckte att den var finfin och som därför också kom i högform. Han hade nyligen varit på en fest uppåt landet där 75 procent av publiken var grundligt berusad. Här var det ingen!

Putte Kock berättade för Laholms Tidning att AIK trivs mycket bra med den förre laholmspojken Lasse Larsson och att han om han håller vad han lovar säkerligen blir landslagsspelare i A-laget.

Putte Kock är som bekant världsmästare i bridge och på förslag av Laholms Tidning lovade han att en kväll, troligen i början av augusti, komma ned på Strandhotellet och berätta bridgeminnen. Och Lanquist och Haraldsson — den senare själv fin spelare — lovade att Badortsföreningen skulle arrangera en sådan brigeträff.

Under Rödakorskårens uppvisning på stranden kom det helt oförmodat fram en herre och presenterade sig som överste Grandien från Rödakorsets överstyrelse i Stockholm och gratulerade till den utmärkta uppvisningen — roligt för kåren att få sådant erkännande.

Stockholmstidningen hade ägnat evenemanget stor uppmärksamhet och skickat ned ej mindre än tre man som intervjuade och fotograferade värre. Så att i dag skulle det bli ett helsidesreportage.

Badflickan nr 3 var också stockholmska och lär enl. uppgift för något år sedan varit Stockholms Lucia — men nu blev hon lottlös. Nr 2 hade nämligen en rätt så kraftig majoritet.

Cel.

Ingvar Ericsson vann cykel-DM

Hallands DM på cykel, som på söndagen avverkades i Varberg hade inte rönt något större intresse bland länets A-klasscyklister, och sålunda fanns bara tre man på startlinjen, samtliga från CK Wano. Varbergsklubben saknade dock flera av sina ess, bl. a. Stig Kocken Andersson, Thure Bengtsson och Kjell Persson. I deras frånvaro tog Ingvar Ericsson hem mästerskapet genom spurtseger över Clarence Carlsson och Gunnar Persson.

Juniorernas 50-kilometersloppp blev en överraskande seger för Gustav Nilsson, Årstad, som genom segern också tog det första mästerskapet till sin klubb. I debutanternas 30-km-lopp var det också en årstadspojke som segrare, Rune Nilsson, men han tävlar dock för CK Wano, Varberg. Lagpriset i juniorklassen vanns av Wano medan Rigor tog hem lagsegern i debutantklassen. Resultat:

Seniorer (100 km): 1) Ingvar Ericsson, Wano, Varberg, 3,03,01, 2) Clarence Carlsson, d:o, 3,03,01,1, 3) Gunnar Persson, d:o, 3,03,01,2.

Juniorer (50 km): 1) Gustav Nilsson, Årstads CK, 1,25,18,9, 2) Stig Andersson, Bure, Halmstad, 1,28,17, 3) Ingmar Karlsson, Wano, 1,28,51, 4) Olle Henriksson, Bure, 1,31,47, 5) Axel Nilsson, 1,31,48, 6) John Pettersson, Årstad, 1,32,07.

Debutanter: 1) Rune Nilsson, Wano, 1,05,46,6, 2) Sven Olof Dolk, Fegen, 1,07,13,2, 3) Erik Linde, Rigor, 1,09,08,8, 4) Bror Karlsson, Rigor, 1,09,40, 5) Erik Johansson, Rigor, 1,10,29, 6, 6) Erik Johansson, Bure, 1,10,55.

Lagpris. Juniorer: 1) CK Wano, Varberg, 4,33,08,5, 2) CK Bure, Halmstad, 4,38,22.

Debutanter: 1) IF Rigor, Kungsbacka, 3,29,18, 2) CK Bure, 3,41,19,1.

Pojklagsmatch i kväll.

En trevlig match blir det säkerligen på Laholms Idrottsplats i kväll kl. 19 då Laholms Bollklubbs och Hasslövs pojklag drabba samman. Följande spelare i LBK samlas kl. 18.30: Kjell Nilsson, Bo Axelsson, Sven Ekelund, Jan Erik Persson, Jerry Axelsson, Alf Ahlberg, Stig Gösta Nilsson, Gösta Lindgren, Erling Johansson, Sven Erik Magnusson, Jan Åke Johansson, Tage Johansson, Sven Kristoffersson, Nils Olof Nilsson.

Knäred fick stryk i Marieholm.

Knäred gästade på söndagen Marieholm i Skåne och fick stryk med 6—3. Matchen blev i den tryckande värmen mycket dålig, men resultatet var rättvist. Av Knäreds mål gjorde Alf Johansson två.

Falkenbergs RK tog allt i D. M.

Halländska DM i rodd avgjordes på söndagen och tävlingen dominerades som väntat av Falkenbergs Roddklubb. Dessa lade beslag på samtliga titlar utom i utriggad fyra senior, där falkenbergspojkarna fick lämna mästerskapet till Halmstad, trots att de vunnit en överlägsen seger. Laget diskvalificerades nämligen då de styrt fel ute på banan och hindrat halmstadsbåten.

Resultat:

Utriggad fyra, seniorer: 1) Halmstads RK 7,26,8.

Utriggad fyra, juniorer: 1) Falkenbergs RK (Ragnar Bergström, Arne Karlsson, Nils Svensson och Rustan Nilsson, cox Rolf Carlsson) 7,38, 2) Halmstad, 7,46,5.

Tvåa med styrman: 1) Falkenbergs RK (Ove Nilsson och Ingemar Svensson med Lars Erik Larsson som cox) 8,33,8, 2) Halmstad 8,55,6.

Utriggad fyra, lättvikt: Falkenbergs RK (Leif Nilsson, Lennart Nilsson, Viktor Janfalk och Thure Jakobsson med Rolf Carlsson cox) 7,56,0, 2) Falkenbergs RK, andra lag, 8,06,9.

Wärle simmade över Öresund

Långdistanssimmaren Lars B. Wärle, Karlskrona, simmade på söndagen över Öresund från Dragör i Danmark till Limhamn i Sverige på sex och en halv timme. Han besvärades mycket av att strömhastigheten från Kattegatt sydpå var 3—4 knop och att det nära den svenska kusten gick meterhöga vågor. Strömmen drev honom en halv mil ur kursen och simningen, som tidvis hade riktning mot Skanör, blev 22—23 km. i stället för fågelvägen 19.

Han lämnade den danska kusten kl 9,12 och kom till Limhamn kl 16,42. Den ursprungligen tänkta landningsplatsen var Ribersborgsbadet i Malmö. En publik på mellan 3,000—4,000 personer tog sig emellertid till Limhamn och hälsade honom entusiastiskt.

De första 17 km. avverkade han på fyra timmar och det var först sedan som avdriften och kampen mot vågorna började på allvar. Vattentemperaturen var lägst 14 och högst 17 grader. En ny insmörjningsmetod gjorde honom helt oberoende av kylan. Efter den lyckade sundssimningen är det inte otänkbart att garantier för ett kanalsimningsförsök uppträder.

Moras andralag budkavlesegrare i fjällorientering

VÅLÅDALEN (TT).

Dalarna kom att spela en framträdande roll, när fjällbudkavlen på lördagen avslutades med tredje etappen från östra Vålådalen till målet i Vålådalen över en 33,1 km lång slinga med sex kontroller. Moras andra lag, som sensationellt gick fram till ledningen på andra etappen, behöll sin position, trots att en samding svåra konkurrenter trängde på. Tjugutvåårige Bertil Larsson, som förde segerkavlen i hamn, var i mål knappt 7 minuter före närmaste man, Anders Frisk, med Orsa-ettans kavle.

Göteborgskamraterna låg under några kilometer i täten genom Åke Andersson, men denne bommade näst sista kontrollen tillsammans med en annan av storfavoriterna, Erland Vemdal, Friskssportarna, Östersund, och ramlade därefter ned till tredje plats före ett annat dalalag, Moras första. Vemdal kom in som femte man.

Trettiotre lag fullföljde. Tre bröt sista dagen, däribland Alsens första lag.

1) Moras andralag 16,38,42, 2) Orsas första lag 16,45,21, 3) Göteborgskamraterna 16,50,32, 4) Moras förstalag 16,51,18, 5) Friskssportarna, Östersund, 16,51,30, 6) Orsas andralag 17,17,27, 7) Castor, Östersund, 17,28,08, 8) Norrlands artilleriregemente, Östersund, 17,34,37, 11. Näsjö IF/Väsjö AIS 17,58,03.

Djurgården-MFF blev cupfinalister

CUPEN, semifinaler

Djurgården—Norrköping 3—1

Malmö FF—Åtvidab. FF 10—1

Finalen mellan Djurgården och Malmö FF spelas på Råsunda stadion nästa söndag.

L. I. F.

Pojklaget samlas vid Idrottsplatsen i kväll kl. 18.30 för resa: Tore Nilsson, Gert Persson, Larsson, Rolf Larsson, Olle Gunnarsson, Rune Bergtsson, Kjell Nilsson, Hans Andersson, Einar Nilsson, Ingmar Nigärd, Jan-Erik Harrysson, Bertil Persson, K. G. Andreasson.

Goda Laholmsresultat vid Hallands DM-idrott

DAG EJWERTZ TOG TRE TREDJEPRIS OCH BÖRJE MATTISSON, KNÄRED, TVÅ.

Falkenbergs snabbe Erik Johansson var som väntat suverän i sprinterloppet när Hallands DM på söndagen avslutades i Halmstad. På lördagen hade han vunnit 100 meter på 11,2 och på 200 meter nådde han så god tid som 22,7.

I övrigt kan man kanske inskränka sig till att nämna att Varbergs Arne Eriksson visade lovande takter i både längd och tresteg. 6,58 hade han i den förra grenen och 13,19 i den senare. Sämst var publiken som på de båda dagarna inte uppgick till mer än sammanlagt ungefär 70 personer.

Resultat av söndagens tävlingar: **400 m. häck:** 1) Lennart Ivansson, Varberg, 60,5; 2) Arne Nordahl, Falkenberg, 60,8; 3) Gunnar Nordbrink, Falkenberg, 60,8. **Spjut:** 1) Henry Johansson, Halmstad, 50,08; 2) Ivar Bengtsson, Laholm, 48,73; 3) Alf Lundberg, Spänst, Halmstad, 47,05. **5.000 meter:** 1) Thomas Nilsson, Halmstad, 15,21; 2) Åke Andersson, Halmstad, 15,41,5; 3) John Johansson, Halmstad, 16,09,8; 4) Gustav Nygren, FIK, 17,02,8. **200 meter:** 1) Erik Johansson, FIK, 22,7; 2) Skotte Andersson, Halmstad, 23,3; 3) Börje Mattisson, Knäred, 23,6; 4) Bruno Larsson, Rigor, Kungsbacka, 24,2. **Tresteg:** Arne Eriksson, Varberg, 13,19; 2) Stig Svensson, Rigor, 12,96; 3) Dag Eiwertz, Laholm, 12,82; 4) Göran Andersson, Dran, 12,43. **800 meter:** 1) Helge Johansson, Varberg, 1,59,2; 2) Bo Hillerström, Falkenberg, 2,01,03; 3) Kurt Forshäger, Halmstad, 2,01,4; 4) Göte Johansson, Varberg, 2,02,4. **Diskus:** 1) Gösta Steen, Halmstad, 40,43; 2) Gunnar Börjesson, Rigor, Kungsbacka, 39,42; 3) Kurt Herrlin, Spänst, Halmstad, 39,36. **Höjd:** Axel Norman, Varberg, 1,80; 2) Stig Svensson, Rigor, Kungsbacka, 1,70;; 3) Dag Eiwertz, Laholm, 1,65.

Resultat från lördagens tävling: **110 m. häck:** 1) Ingemar Andersson, Falkenberg, 16,3; 2) Göte Johansson, Falkenberg, 17,1; 3) Henry Johansson, Halmstad, 17,6. **100 m.:** 1) Erik Johansson, Falkenberg, 11,2; 2) Skotte Andersson, IFK Halmstad, 11,3; 3) Bruno Larsson, Rigor, 11,3. **Kula:** 1) Henry Johansson, IFK, 13,43; 2) Charles Ohlsson, Rigor, 12,29; 3) Gunnar Börjesson, Rigor, 11,87. **1.500 m.:** 1) Thomas Nilsson, IFK, 4,02,8; 2) Åke Andersson, IFK, 4,05 3) Erik Johansson, Varberg, 4,08,6. **400 m.:** 1) Helge Johansson, Varberg, 52,4; 2) Östen Bengtsson, Tvååker, 52,8; 3) Börje Mattisson, Knäred, 53,6. **Längd:** 1) Arne Eriksson, Varberg, 658; 2) Arne Nordahl, Falkenberg, 653, 3) Karl Axel Norrman, Varberg, 636.

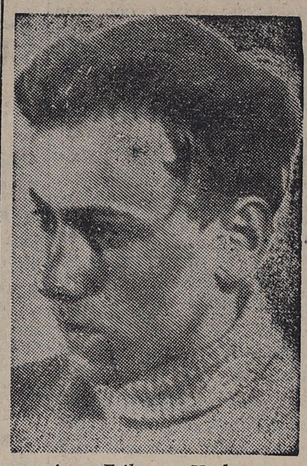
Tre dubbelmästare

Erik Johansson, Falkenberg, 100 och 200 m.

Henry Johansson, Halmstad, spjut och kula.

Arne Eriksson, Varberg, längd och tresteg.

I striden om vandringsfanan tog IFK Halmstad 53 poäng, medan Varberg nådde 30 och Falkenberg 28.

Australienskan Bolton för svår för Solveig

BÅSTAD (TT).

I utmärkt tennisväder, svagt solsken och lätt vind, avslutades årets internationella mästerskap i Båstad på söndagen. Det var stor publik och läktarna var fyllda till sista plats. Första matchen gick i damsingel, där Nancy Bolton, Australien, besegrade hela tävlingens överraskning Solveig Gustafsson med 6—3, 6—1. Australiensiskan spelade sitt vanliga hårda spel, och svenskans spel med skruvade bollar kom inte till sin rätt.

Herrsingelfinalen mellan Sven Davidsson, Sverige, och Ampon, Filippinerna, var en av de sämsta i båstadstennisens historia och utmärktes från båda sidor av oviljan att visa sitt bästa. Första set utmärktes av svåra missar från båda håll. I de två följande seten spelade Sven Davidsson stundtals på toppen av sitt kunnande. Siffrorna blev 9—7, 6—0, 6—1.

I mixelfinalen slog Hilde Sperling/Åke Eliaesson paret Staffan Stockenberg/Clare Procter, Australien, med 6—2, 6—4.

Svensk mästarinna i flicksingel blev Gudrun Johnsson, SALK, efter seger över Anita Wilbert, Varbergs TK, med 6—1, 6—3. I pojkdubbel vann Hans Garell/Ulf Schmidt, KLTK, över Bo Andersson, Göteborgs LTK/Ahlberg, Höganäs TK, med 6—2, 7—5.

Svärd och Bris bäst i kanot-DM

Bengt Svärd från Bris i Varberg tog hem två titlar vid Hallands DM i kanot som på lördagen och söndagen avgjordes i Halmstad. Det var de båda seniormästerskapen på 1.000 och 10.000 meter som gick till honom. Juniorernas tävlingar dominerades av Halmstads Runo Jönsson.

Resultat:

1.000 meter seniorer: 1) Bengt Svärd, Bris, 4,38,1; 2) Arne Johansson, Bris, 4,38,8; 3) Runo Jönsson, Halmstads KK, 4,49,9; 4) Göte Karlsson, Bris, 5,00,2.

500 meter juniorer: 1) Runo Jönsson, Halmstads KK, 2,16,2,

500 meter seniorer: 1) Olle Andersson, Halmstads KK, 2,13,8; 2) Bengt Svärd, Bris, 2,14,2; 3) Arne Johansson, Bris, 2,15,2; 4) Göte Karlsson, Bris, 2,19,0; 5) K. E. Christiansson, Bris, 2,22,0.

10.000 meter seniorer: 1) Bengt Svärd, Bris, 50,22,0; 2) Göte Karlsson, Bris, 50,32,0; 3) Olle Andersson, Halmstads KK, 51,24,0; 5) Arne Johansson, Bris, 51,55; 6) Liss Antonsson, Bris, 55,02,7.

Juniorer 5.000 meter: 1) Runo Jönsson, Halmstads KK, 25,07,0; 2) Karl G. Isaksson, Halmstads KK, 25,20,0.

Långfärdssim av Sally Bauer

GÄVLE (TT).

På söndagen genomförde Sally Bauer den första simningen Gävle—Furuvik. Hon steg i vattnet kl 7.55 på morgonen och efter 4 tim. 40 min. steg hon upp på Furuskär, där hon mottogs av bl. a. direktör Gösta Nygren som överlämnade blommor.

Vattentemperaturen var vid starten 13 gr och hård blåst rådde. På Gävlefjärden sjönk vattentemperaturen till 11 gr så att simmerskan måste stanna och lägga på sig ett nytt lager av fett för att klara temperaturen. Sträckan är 16 km och simningen måste anses som en god förträning till kanalsimningen, som Sally Bauer skall deltaga i även i år.

Skottorp förlorade i Ramsjöstrand.

Skottorp förlorade på söndagen i Ramsjöstrand med 4—2. I den starka värmen mitt på dagen blev det mycket dålig fotboll och intet av lagen hade någon fräs. Matchen var jämn men Ramsjö fick två billiga straffar, som de vann på. Av Skottorps mål gjordes det ena av vi. Åke Andersson och det andra var en hörna, vackert lagd av Jerker Karlsson, vilken med målvaktens hjälp gick rakt in.

Laholms Fotbolldomareklubb.

Månadsmöte i kväll kl. 19.30 å café Vilan, teckning till utfärden den 22 juli.

Prenumerera på LT

Varje barn har sitt eget hushåll

DÖTTRARNA TILL SULTANEN AV MAROCKO STRIDER FÖR KVINNANS LIKSTÄLLIGHET.

Sultanen av Marocko är kanske den siste regenten i den civiliserade världen, i vars händer ligger såväl den världsliga som religiösa makten. Hans ätt härleder sig till profeten och eftersom 9 av var tionde invånare i landet bekänner sig till den religion som hyllar Allah, den allsmäktige, åtnjuter Sidi Mohammed ben Youssef i egenskap av alla rättrognas överhuvud den allra största respekt trots sitt politiska beroende — hans land är ju ett franskt "protektorat".

Mest anmärkningsvärt beträffande sultanen får anses vara det personliga exempel som han lämnar sitt folk i fråga om familjelivet. Medan marockanerna till allra största delen fortfarande lever kvar i hundraåriga muhammedanska bruk och förbund, var den unge sultanen — vid sitt trontillträde var han endast 17 år gammal — redan från början modernt inställd, och han har alltid hävdat, att hans barn skulle ha en uppfostran som motsvarade den västeuropeiska civilisationens fordringar. Och även om visirer, småfurstar, de äldste och traditionalisterna i landet knorrade, så vågade de likväl inte att öppet revolutionera mot denna (det självvalda) överhuvudets inställning.

Redan i äktenskapsfrågan intar sultanen en ståndpunkt som direkt avviker mot den sedvanliga muhammedanska. Månggifte är ju mycket vanligt icke minst i de härskande skikten, men sultanen har endast en maka Lai Abla, med vilken han lever i sitt präktiga jättepalats i Rabat. I detta äktenskap har fötts fem barn, två söner (prinsessorna Aischa, Malika och Meriem Naha.) Var och en av dem har alltsedan sin tidigaste barndom eget hushåll med allt som anses höra till det: lärare, betjäning, ridhästar, bilar o. s. v. Men just emedan de lämnas så stor frihet, kräver deras fader den största respekt och absolut lydnad: På denna punkt skiljer sig således sultanfamiljen ganska avsevärt från genomsnittet i Europa.

Den äldsta av sönerna, Hassan, studerar juridik för att förbereda sig på att en gång överta regeringsangelägenheterna. Den yngre, Abdullah, som endast befinner sig i början av tonåren, går ännu så länge i det nyligen grundade prinsgymnasiet, till vilket sultanen låtit kalla särskilda lärarkrafter, och där han som skolkamrater har jämnåriga pojkar, söner till högre marockanska ämbetsmän.

Yngst i syskonskaran är Meriem Naha, som av sin fader fått en ultramodern villa i Rabats regeringskvarter, där hon kan ta emot så många lek- och skolkamrater — döttrar till franska tjänstemän och officerare — som hon har lust till.

De som mest låter tala om sig är emellertid de båda giftasvuxna döttrarna Aischa och Malika. Båda är övertygade förkämpar för kvinnans likaberättigande, ett diskussionsämne som för endast för få år sedan var tabu för den muhammedanska befolkningen. Hade det varit flickor i annan ställning som gjort något liknande, hade de förmodligen blivit lynchade.

Varje morgon kan invånarna i Rabat få se döttrarna till sultanen iklädda ridbyxor och naturligtvis utan slöjor rida genom stadens trånga gator för att i omgivningarna få den dagliga motionen. Såväl Aischa som Malika är entusiastiska biobesökare och musikälskare, och de deltar också i stadens sociala liv i den omfattning som deras ställning tillåter. Under den varma årstiden dyker de t. o. m. ibland upp på stranden vid Temara, iklädda de vackra, tvådelade baddräkter, som deras fader för deras räkning låtit köpa i Paris.

Aischa den mest emancipierade.

Prinsessan Malika är kanhända den vackraste av de båda, men den äldre Aischa visar utan tvekan större aktivitet och kanske framför allt större intelligens än sin syster. Hennes slagfärdighet är välkänd. Vid 16 års ålder höll hon ett anförande i radio, varvid hon bl. a. yttrade "En nation kan endast finna lycka, om dess folks bildningsnivå inte ligger lägre än andra folks . . . Fortskridandet ligger i uppfostran . . . Hur skall en make kunna respektera sin hustru, om denna varken kan läsa eller skriva?

När en europeisk besökare lovordande uttalade sig om de gamla arabstädernas måleriska romantik, svarade prinsessan Aischa skarpt: "Jag tycker bättre om Paris raka gator. Där växer åtminstone inte arbetsbördorna över huvudet på de sociala och hälsovårdande myndigheterna".

Vad hon framför allt bekämpar är det "osedda" äktenskapet. Före bröllopsnatten får den unga flickan knappt se sin blivande gemål, och om denne är rik och kan kosta på sig även andra hustrur, så får hon under äktenskapet inte många tillfällen att träffa honom.

För ett land som strävar efter att så snabbt som möjligt bli amerikaniserat eller åtminstone europeiserat är dylika förhållanden naturligtvis en svår hämsko. Men fastän prinsessan Aischa har sin faders helhjärtade understöd, torde hon säkerligen ha att utstå mången hård dust ännu, innan hennes vittfamnande mål har uppnåtts. Efter 1300 års islamitiska sedelagar kan ett folk inte i en handvändning acceptera könens jämnställdhet och ändra sina levnadsvanor så revulotioneran-de, som detta skulle innebära.

H. M.

I blickpunkten

Skogen har bara gett utan att få något väsentligt tillbaka under det senaste årtiondet, då det framför allt gällt att klara omedelbara försörjningsfrågor samt att exportera för att tillföra landet välbehövlig valuta. Nu **måste** emellertid skogen äntligen få något tillbaka och **så** pass mycket att den kan reparera de skador som åsamkats den, skriver Jordbrukarns Föreningsblad.

Vid olika tillfällen har skogintressena sökt statens medverkan till åtgärder, som skulle medge skogsägare rätt att avsätta medel till fonder för att trygga framtida skogsvårdsåtgärder. Men utan resultat.

Denna fråga bör emellertid nu tas upp igen, fortsätter tidningen närmast med anledning av talet om statlig sterilisering av skogsindustrins f. n. mycket höga exportvinster:

Vår generation har ingen som helst rätt att enbart sterilisera svenskt skogsbruk och hindra en ytterligare utveckling och produktionsökning. Det vore i stället inte orimligt att skogsägarna i höst säljer sitt virke endast med förbehåll, att de utöver köpeskillingen får för **fastighetens räkning** — inte för sin egen — disponera visst skäligt belopp för framtida skogsvårdsåtgärder.

En sådan lösning av ett för skogsbruket, för skogsindustrins råvaruförsörjning, för arbetstryggheten och för hela samhället vitalt framtidsproblem kan och bör klaras just under den högkonjunktur, som i dag råder, understryker JF, som bekant officiellt organ bl. a. för Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbund och därmed för landets drygt 112,000 organiserade skogsägare.

NYANSERAD REKLAM

I Barcelona blev skomakaren Juan Perez häktad av polisen emedan han demolerat en kollegas verkstad. Perez hade för en tid sedan hängt följande plakat på sin dörr: "Medan ni väntar här blir edra skor reparerade." Från den dagen kunde han glädja sig åt en ständigt växande gundkrets. Men så hängde grannskomakaren upp en skylt med följande text: "Medan ni vilar ut här repareras edra skor." Då började kunderna försvinna för Perez.

Rättssäkerheten naggad i Kejne-affären

Inget bevis för att statsrådet skulle ha homosexuell läggning

STOCKHOLM. (TT)

De anmärkningar som Kejnekommissionen på vissa punkter riktat mot myndigheterna kan inte tas till intäkt för påståenden, att vad i Kejneaffären förekommit är ägnat att rubba medborgarnas förtroende för myndigheternas oberoende och självständighet. Uttalandet står som en slutvinjett i det över 300 sidor digra betänkande, som den av regeringen för precis 10 månader sedan tillsatta medborgarkommissionen nu lagt fram.

Kommissionen har, jämsides med att den funnit anledning till kritiska uttalanden rörande en del av statsrådet Quensels åtgöranden, riktat anmärkningar mot myndigheter eller tjänstemän för åtgärder och beslut. Men kommissionen anser det samtidigt angeläget understryka, att den inte kunnat finna att, i den mån myndigheterna i predikant Malmbergs och "Kniv-Jimmy" Hellstadius' ärenden gjort oriktiga ingripanden eller underlåtit att fullgöra skyldigheter, detta föranletts av direktiv från högre ort av ovidkommande hänsyn.

Det kan erinras om att kommissionsordföranden, riksåklagare Heumans sista åtgärd i saken har varit att föreslå regeringen förordna någon utanför riksåklagarämbetet att handlägga de åtalsfrågor, till vilka Kejneaffären kan ge anledning i den mån de icke tas upp av JO.

När kommissionens betänkande tryckts, har regeringen, som övertagit ansvaret för publiceringen, uteslutit 12 sidor med vittnesförhör. De uteslutna partierna har dock i samband med publiceringen ställts till pressens förfogande, och på justitiedepartementet finns hela betänkandet tillgängligt. Några av namnen på huvudpersonerna i utredningen har fingerats. Det gäller bl. a. två män som fått ekonomiskt understöd av statsrådet Quensel. Den ene omkom vid eldsvådan på Krukmakargatan nyårsafton 1936. Han kallas Willy. Den andre, som hörts av kommissionen, benämnes Tore Svensson.

Kommissionen säger att vid dess granskning intet framkommit som är ägnat att rubba tilltron till statsrådet Quensels försäkran att han aldrig haft homosexuellt umgänge med Svensson, Willy eller någon annan. Misstankarna mot Quensel har rått till en del sedan lång tid tillbaka, bland befattningshavare inom polis- och socialvårdsmyndigheter och även på annat håll. De har väsentligen grundats på den långvariga och omfattande hjälpverksamhet som Quensel ägnat Svensson och Willy.

Har ytterligare polisförhörsprotokoll avseende statsrådet Quensels personliga förhållanden förkommit?

Så lyder en rubrik i ett avsnitt av betänkandet som följer omedelbart efter en redogörelse för påståendena om att polisförhörsprotokoll rörande branden på Krukmakargatan kommit bort. Det är i detta sammanhang som det längsta av regeringen uteslutna partiet — cirka 10 trycksidor — finns. Huvudsakligast gäller det vittnesmål om vad Willy sagt om sina besök hos Quensel och den hjälp han fått samt hur hans arbetskamrater och anhöriga uppfattat situationen.

I den tryckta upplagan av betänkandet omtalas att f. överståthållare Nothin för kommissionen uppgett att intendent Zetterquist 1937 visat Nothin polisprotokoll, vilka enligt intendentens mening tydde på att statsrådet Quensel var homosexuell. Där skulle ha förekommit uppgifter om avklädning och prygel. När Nothin omkring tio år senare från polisen rekvirerade samma protokoll saknades de papper, där nämnda uppgifter skulle ha förekommit. Redan 1937 uppsökte Nothin socialminister Möller och överlämnade alla handlingar som skulle ha betydelse för bedömning av fallet. Intendent Zetterquist kan inte erinra sig att de protokoll han lämnat Nothin innehållit några uppgifter om avklädning och prygel. Troligen hade han hört något dylikt eller "möjligen läst härom i något protokoll". Statsrådet Möller bekräftar att Nothin gjorde ett besök 1937 och meddelade att det fanns misstankar om att Quensel var homosexuell. I de handlingar han fick fanns inga uppgifter, efter vad hr Möller nu kan erinra sig, som tydde på otillbörligt förhållande mellan Quensel och Willy. Men Möller ansåg sig skyldig att till statsminister Per Albin Hansson framföra de upplysningar han fått av överståthållaren. Samtidigt överlämnade han de handlingar han mottagit av Nothin. En eller ett par dagar senare frågade Möller statsministern om han tänkte vidta några åtgärder. Hr Hansson svarade att det inte fanns något i ärendet som på något sätt gjorde det nödvändigt eller önskvärt att vidta någon åtgärd. Skulle i handlingar ha funnits uppgifter om prygel och avklädning hade statsministern reagerat på annat sätt, anser hr Möller. Statsministern skulle inte ha låtit Quensel stå kvar som statsråd när ministären ombildades till samlingsregering 1939 och han skulle inte ha återtagit Quensel som regeringsledamot två gånger 1943 och 1945 sedan Quensel före dessa år lämnat regeringen. Kommissionen anser att varken Zetterquist eller Nothin vid denna tid skulle haft anledning att skaffa undan några handlingar. Själv har Quensel tydligen inte ens känt till aktionen mot honom. Kommissionen har inte funnit sig kunna inta någon bestämd ståndpunkt i denna fråga.

Hr Nothin gjorde också en hänvändelse till statsminister Erlander, dock utan att lämna någon detaljerad redogörelse. Han gav statsministern rådet att förflytta Quensel ur regeringen till någon envoyépost. "Det kunde bli betänkligt för regeringen att Quensel stod kvar som statsråd, och även presidentämbetet i kammarrätten var en utsatt post."

Statsminister Erlander begärde att få läsa det polisprotokoll, varpå Nothin stödde sig. Denne ringde då till Zetterquist och infordrade handlingarna. Hr Erlander har hörts inför kommissionen och vitsordar Nothins uppgifter samt kan också fixera Nothins besök hos honom till den 10 april 1948. De hade troligen ägt rum i samband med att fråga kommit upp om Quensels utnämning till serafimerriddare. Statsminister Erlander säger sig skola ha reagerat om han hört talas om att Quensel varit med om att kläda av och prygla unga män. I de handlingar hr Erlander fått ta del av sades endast att Tore Svensson nekade till att ha haft homosexuellt umgänge med Quensel. Statsministern återställde handlingarna till Nothin och när denne fick dessa sade han ungefärligen: "Ja, jag ser att det kanske inte är så mycket i det här".

Advokat Hugo Lindberg, som är Quensels ombud, har fått se utredningsmaterialet i nyssnämnda avsnitt. I en skrivelse till kommissionens ordförande understryker advokaten att statsrådet Quensel över huvud taget inte har någon homosexuell inställning. Den ekonomiska hjälp som Quensel gav Willy var relativt obetydlig. Willy hade arbete och försökte alltid under senare åren att försörja sig själv.

"Denna vidriga lögntrafik och förföljelse mot Quensel övergår allt vad jag kunnat drömma om. En häxprocess är det. Jag vill se konsekvenserna i framtiden när skvallret får lov att fritt breda ut sig och det som förr kallades för privatlivets helgd inte längre existerar. Men vad Quensel råkat ut för kan hädanefter drabba vilken hederlig människa som helst".

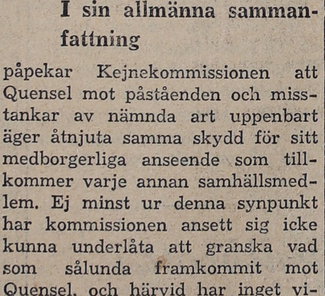
Ett par av kejnekommissionens ledamöter efter förhandlingar. T. v. ordföranden, riksåklagare Mats Heuman och t. h. kommissionens sekr., assessor Bengt Lännergren.

Statsrådet Quensel har skrivit ett brev

till advokat Lindberg. Det är omöjligt för mig att tro, säger statsrådet, att Willy skulle ha fällt de yttranden som lagts i hans mun — omöjligt därför att jag anser mig ha känt honom mycket väl och vet att han omfattade mig med förtroende, tacksamhet och högaktning. Som symptomatiskt härutinnan kan jag ej underlåta att anföra, att hans närmaste efter hans bortgång för mig omtalade att han kort dessförinnan sagt att han önskade föra sin lille son med sig till mig för att vi skulle lära känna varandra. I ett brev till kommissionens ordförande skriver hr Quensel: Det material varav jag nu i huvudsak erhållit del genom advokat Hugo Lindberg, har, det måste jag bekänna, slagit mig med häpnad. Gällde det rannsakning för brott vore — utom för de allra grövsta — preskription för handen beträffande vad som tilldragit sig så långt tillbaka i tiden. Därför att så ej är fallet, skulle alltså full frihet råda att söka tränga in i en persons enskilda liv, som dock är av lagen skyddat, exempelvis genom förbudet mot bevisning i ärekränkningsfall och genom sekretesslagens bestämmelser. Det har heller aldrig, mig veterligen, tidigare hänt, skriver hr Quensel vidare, att en svensk medborgare blivit utsatt för något liknande. Att någon direkt "påverkan" från min sida skulle ha ägt rum kan jag ej förmoda ha framgått av vad som förekommit — helt enkelt av det skälet att jag själv vet att sådant ej skett. Skulle däremot kommissionen ha konstaterat någon indirekt påverkan, som kunde ha relation med min person, måste ju denna ha bestått däri att vederbörande haft någon föreställning om mig, som också utlöst sig i praktiken i form av positiva åtgärder eller av någon underlåtenhet att handla. Men det avgörande härvidlag måste ju vara förefintligheten av denna föreställning och dess olagliga följder, icke hurudan min livsföring i verkligheten varit beskaffad, till äventyrs kartlagd genom en efterföljande utredning inför kommissionen.

I sin allmänna sammanfattning

påpekar Kejnekommissionen att Quensel mot påståenden och misstankar av nämnda art uppenbart äger åtnjuta samma skydd för sitt medborgerliga anseende som tillkommer varje annan samhällsmedlem. Ej minst ur denna synpunkt har kommissionen ansett sig icke kunna underlåta att granska vad som sålunda framkommit mot Quensel, och härvid har inget visats, som är ägnat att rubba tron på Quensels försäkran att han aldrig haft homosexuellt umgänge. Ryktena om Quensel har särskilt hos polis- och socialvårdsmyndigheterna fått näring genom ständigt nya ingripanden från Quensels sida i förhållande till makarna Svensson. Även om det synes förklarligt att sådana misstankar uppstått och spritts är det å andra sidan uppenbart, att dylika allmänna förmodanden icke kan tilläggas den betydelse att det skulle utgöra bevis för visst homosexuellt handlingssätt från Quensels sida. De motiv, som må ha legat till grund för Quensels hjälpverksamhet, undandrar sig ett närmare bedömande av utomstående. Om dessa motiv kan endast hänvisas till vad Quensel själv sagt. Att han från hösten 1949, sedan Tore Svenssons hustru inlett en aktion mot Quensel, varit i hög grad angelägen om att förebygga offentlig skandal är i och för sig intet bevis på riktigheten av de mot Quensel framställda beskyllningarna, påpekar kommissionen.

Justitieminister H. Zetterberg, som bistått sin kollega Quensel i dennes besvärligheter med paret Svensson.

Tore Svensson fick 1934 anställning som expeditionsvakt i finansdepartementet medan Quensel var expeditionschef där. Han hade svårt att samarbeta med de andra vaktmästarna, och då statsrådet Wigforss en dag frågade första vaktmästaren varför Svensson plötsligt slutat blev svaret: "Han passade inte för det här arbetet." Under sin halvårslånga tjänst i departementet blev Svensson två gånger dömd för fylleri. Landshövding Axel Westling, som efterträdde Quensel som expeditionschef, säger att Quensel försökte ge Svensson en chans till en ordnad tillvaro, men "det var ett experiment som inte slog väl ut. Man kände det nog som en lättnad att han slutade, annars hade man nog ställts inför frågan att köra iväg honom."

Svensson fick så småningom god hjälp av sin fru då det gällde att tigga pengar av statsrådet Quensel. Quensel lär vid ett tillfälle till intendent Zetterquist ha sagt: "De står och vaktar mig på vägen till och från kanslihuset, båda två, hon och han med hunden." Paret Svensson förde en mycket ambulerande tillvaro, men de tycks ha haft en hund med sig långa tider. En hund skymtar även i kommissionens utredning då den skildrar Tore Svenssons och Willys gemensamma resa till Köpenhamn 1932, ett par år efter det Svensson först träffat Quensel. Svensson skröt då med att han lyckats få hunden Dixi förbi tullen genom att åberopa "assessorn med den fina titeln".

Brev och självmordsförsök

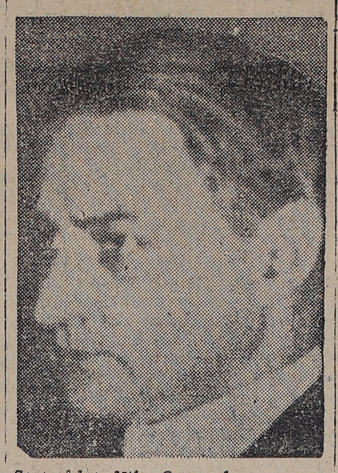
När fru Svensson i brev 1949 började göra antydningar om rykten rörande hennes man och statsrådet, talade Quensel om detta för kollegan justitierådet Zetterberg. Då denne läste brevet fäste han sig vid att det var skickligt avfattat, och Quensel nämnde att fru Svensson var begåvad. Justitieministern föreslog att polisintendent Zetterquist skulle tillkallas. Zetterquist sade att sådana fall inte var ovanliga för honom och att han skulle nog klara upp saken. Breven i fortsättningen från fru Svensson skulle sändas oöppnade till polisintendenten. Vid samtalen mellan de två statsråden och polisintendenten nämnde den senare om förföljelserna mot Kejne och en annan präst. Efter ytterligare brev från fru Svensson fortsatte de båda statsråden kontakten med Zetterquist Pastor Kejne kom slutligen att träffa Tore Svensson genom att han hänvisats till stadsmissionen för hjälp. Det var nu som Svensson berättade om sina förhållanden för pastor. Kommis-

(Forts. på sid. 7)

Huvudfigurer

Pastor Kejne, mannen som gett utredningen namn.

Statsrådet Nils Quensel, som gett utredningen innehåll.

Branden på Krukmakaregatan var troligen en olyckshändelse

Branden vid Krukmakaregatan har i betänkandet ägnats 42 sidor. Kommissionen har här följt två linjer. Man har gjort en utredning i anslutning till polisens undersökning samt ägnat uppmärksamhet åt det först i samband med Kejneaffären framkomna påståendet att Tore Svensson varit misstänkt för branden och att Quensel genom sitt ingripande hindrat att utredningen riktats mot Svensson.

Rörande orsaken till branden säger kommissionen att åtskilliga vägande omständigheter kan anföras mot alla de teorier, som går ut på att elden varit anlagd samt att intet motsäger den av polisen framlagda teorin att branden orsakats av olyckshändelse. Beträffande Quensels befattning med ärendet framhålles att av kommissionens utredning framgår att Quensel vid två tillfällen vänt sig till myndigheterna med anledning av branden. Sålunda har Quensel på kvällen den 5 januari 1937, den dag då Willys döda kropp anträffats på brandplatsen, kallat Zetterquist till sin bostad och av honom begärt en redogörelse för polisens åtgärder i saken. Vidare har Quensel vid ett senare tillfälle, troligen efter Willys begravning den 13 januari 1937, vänt sig till dåvarande överståthållare Nothin och till honom framfört farhågor om att Willy blivit mördad. Quensel har vid båda tillfällen yrkat, att omständigheterna kring branden skulle bli fullständigt utredda.

Dessa ingripanden från Quensels sida har sålunda ingalunda gått ut på att lägga hinder i vägen för utredningen till skydd för en eventuell gärningsman utan har gått i rakt motsatt riktning. Det kan emellertid ifrågasättas om Quensels åtgärd att i angivet syfte anmoda kriminalpolisintendenten att komma till Quensels hem kan anses stå i överensstämmelse med god praxis.

De yttranden som Svensson synes ha fällt till Kejne om att Quensel hindrat polisen att ingripa mot Svensson och att Quensel räddat hans liv måste till sin faktiska innebörd sålunda anses stå i strid med vad som är känt om branden och Quensels hänvändelser till myndigheterna i detta sammanhang.

De försvunna handlingarna om branden.

Kommissionen anser i likhet med assessor Fries beträffande de omtalade försvunna handlingarna i polisdossieren om branden vid Krukmakaregatan att dessa avlägsnats någon gång mellan den 15 april och 17 juni 1950.

Kommissionen delar emellertid inte Fries' uppfattning att ingen skulle ha intresse av att uppgifterna bortskaffades. Situationen var ju den, säger man, att i maj 1950 kom det fram rykten om ett förhållande mellan Quensel och Tore Svensson. Ryktena var grundade på uppgifterna att Quensel i betydande utsträckning understött Svensson ekonomiskt. Om det i denna situation skulle ha blivit bekant att Quensel lämnat pengar till ytterligare en ung man i liknande yttre förhållanden som Svensson, skulle det ha gett näring åt ryktesspridningen kring Quensel.

Enligt kommissionen var uppgifterna i de förkomna handlingarna, med hänsyn till den föreliggande situationen, sådana att den som velat skydda Quensel kan ha haft intresse att undanskaffa dem. Resar har inför kommissionen sagt att vissa omständigheter tydde på att Zetterquist haft intresse av att skydde Quensels namn. Zetterquist å sin sida säger att någon som haft intresse av att "skapa mystifikationer" haft nytta av att handlingarna försvann.

Självfallet ligger det utanför det möjligas gränser att klarlägga på vad sätt handlingarna förkommit. Det är uppenbart att den som haft del i handlingarnas försvinnande, så som saken nu kommit att utveckla sig, måste ha ett starkt intresse att dölja sitt förehavande. Kommissionen har efter detta i utredningen framfört olika förklaringsgrunder till det mystiska försvinnandet och avslutar en rad olika konstruktioner med att framhålla att det inte kan uteslutas att handlingarna kommit bort utan att någon person avsiktligt stått bakom en sådan händelse.

Kritik mot polis- och åklagarmyndighet.

Det ärende som i första hand blev föremål för kommissionens undersökningar gäller Kejnes anmälningar mot Malmberg m. fl. Här har kommissionen funnit anledning till klander beträffande polisens handläggning genom att ärendet då det överlämnades till åklagarmyndigheten, onödigt och felaktigt blev fördröjt. I samband med detta har man också påpekat att polisen vid överlämnandet inte underrättat åklagarmyndigheten om ärendets karaktär. Vidare gör kommissionen kritiska uttalanden om att vissa uppgiftslämnare inte hörts och att vederbörande skaffade uppgifter om och hörde personer för vilka Malmberg var övervakare eller tillsyningsman. Åklagarmyndigheten kritiseras för att kontakten mellan unga åklagare och deras närmaste chef inte varit tillfredsställande.

Emellertid säger kommissionen också att det inte finns något stöd för att Zetterquists handläggning av Kejnes anmälan mot Malmberg påverkats av direktiv från högre ort för att skydda Quensel eller andra personer från att några homosexuella förhållanden skulle komma i dagen. Dock har man diskuterat andra förklaringar till den bristande aktiviteten vid sakens behandling, och då märkt en viss obenägenhet från polisens sida att syssla med sexualförlöpningar.

Överkonstapel Winberg, som för kritik från olika håll, nämnes i samband med redogörelsen för i en skola spridda rykten som rättsligt prövats i två instanser. Det har sagts att utredningen om bokhandlare Tullbergs del i ryktesspridningen borde ha letts kraftfullare än Winberg gjort. Här påpekar kommissionen att Tullberg vid konfrontation med den inblandade flickan och sedan även under rättegången vidhållit sitt nekande. Detta betecknas som en omständighet till antagande att ett kraftigare förhör från Winbergs sida inte skulle ha gett bättre resultat. Kejnes antydningar om att Winberg saboterat en skuggning av Tullberg, avfärdas av kommissionen som grundlösa. Något missförstånd vid avfärden finner kommissionen vara anledningen till att skuggningen inte gick som den skulle. Kritiken mot polisens åtgärder i vad det gäller de av Kejne anmälda hemfridsbrotten i form av telefonpåringningar från okända personer och ärekränkningar från Malmbergs sida, anser komissionen inte vara befogad.

Knivfällan.

Detaljerat redovisas i betänkandet omständigheterna kring den uppmärksammade s. k. knivfällan, där sjömannen Anders Hellstadius som nyligen rannsakades för sina påståenden om homosexuell förbindelse med Kejne, är huvudpersonen. Händelserna i Kejnes bostad på Engelbrektsgatan och de planer som smitts på polishuset har av kommissionen granskats mycket ingående. Erinringar som kommissionen gjort i saken riktar sig huvudsakligen mot stadsfiskal Otto Meijer. Man påpekar att dessa erinringar är särskilt allvarliga i vad det gäller Meijers beslut att Hellstadius skulle göra ett besök hos Kejne för att hämta sin, som han själv påstått, kvarglömda kniv. Meijer har inför kommissionen helt avvisat tanken på att han handlat oriktigt i detta fall. Enligt kommissionens mening är det angeläget att det ovedersägligen fastslås att en undersökningsmetod av det slag som i detta fall kommit till användning inte varit tillbörlig under de förhållanden som förelegat. Påpekandet görs ej minst med hänsyn till den enskildes rättssäkerhet.

"Tore Svensson" asocial fyllerist och bedragare

Under tidsperioden 1929—1947 var Tore Svensson i kontakt med myndigheterna i en rad olika sammanhang och en sammanställning visar att han i juli 1931 blev polisförhörd. Svensson uppgav att han var underhållen av Quensel och att han fått en bil av denne. Han förnekade brott. I oktober 1934 kort efter det han slutat sin anställning i finansdepartementet, vände sig Quensel till polisen för att slippa Svensson som var efterhängsen och besvärlig.

I januari 1937 varnades han i Malmö för lösdriveri. Han uppgav då att han fått medel till sitt uppehälle av Quensel. I november 1938 anmälde Quensels hushållerska till polisen att Svensson genom oriktiga uppgifter sökt få pengar av Quensel. Det var fråga om försök till bedrägeri men detta ledde inte till något ingripande, emedan försök till sådant brott på den tiden inte var straffbart. Vid polisförhöret kom emellertid åter Quensels penninghjälp fram. Svensson fick varning för lösdriveri. Under 1939 dömdes han för kafébråk, fylleri och våld mot person till dagsböter och vidare blev han varnad för lösdriveri. I januari 1940 dömdes Svensson till tvångsarbete i fem månader på Svartsjö. I maj samma år dömdes han till dagsböter för förskingring av en radioapparat. I juni 1942 dömdes han till tvångsarbete på Svartsjö. I mars 1944 dömdes han för tredje gången till tvångsarbete på Svartsjö. Tiden utmättes till sex månader.

Bakgrunden till en dom på fem månaders tvångsarbete på Svartsjö ger i korthet en beskrivning på Tore Svensson som asocial medborgare. Han anhölls i december 1940 för fylleri i Tranås. Samtidigt var han då efterlyst i Örebro för förskingring av en radioapparat som han fått på prov och sedan pantsatt i Stockholm. Enligt den polisrapport som upprättades framgår att han under 14 dagar gått sysslolös hos en syster i Småland men att systern inte kunde försörja honom. I polisrapporten står det vidare: De pengar Svensson haft med sig till Tranås hade han fått av en person i Stockholm av vilken han utan att stå i släktskapsförhållande med brukade få pengar ibland. Om han inte haft denna person "att mjölka" emellanåt hade han haft det svårt. Han vore i övrigt nödsakad att bettla sig fram genom att knacka på dörrar och sälja skosnören och dylikt "krafs".

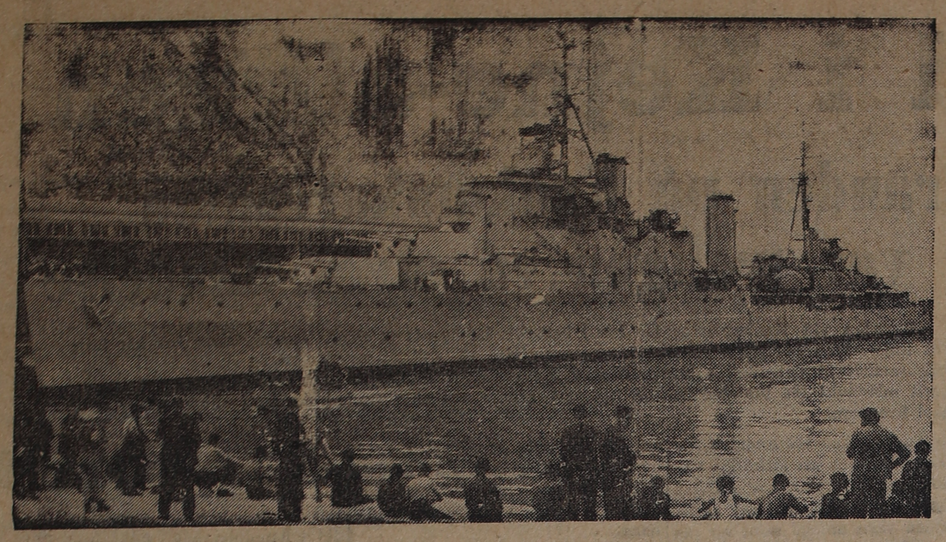
Beträffande förskingringen så skrev Svensson i april 1941 ett brev till Quensel som då var president i kammarrätten. Svensson ber i sorgsen ton presidenten om hjälp i radiohistorien. Han ber denne komma upp i rätten vid rannsakningen och om det går hjälpa honom. I ett svarsbrev som sändes till assistenten på Svartsjö säger Quensel att han fann det hårt om Svensson, som en gång varit extra expeditionsvakt i finansdepartementet, skulle behöva gå i fängelse omedelbart efter sin sejour på Svartsjö. Quensel sade sig kunna överväga att göra upp med radiofirman, "om åtalet, som ju ej kan fullföljas av allmän åkalgare, nedlägges". Detta dock under förutsättning att Svensson skaffar sig ett hederligt arbete. Svensson dömdes i maj samma år till 40 dagsböter à 1 krona 50 öre för förskingring av apparaten.

Anmärkningar mot professor Petrén.

Tore Svenssons fru ansåg i september 1949 att maken behövde vård för sin kroppssjukdom. Svensson ville inte själv till sjukhus och fru Svensson vände sig till Quensel. Hon framhöll att han kanske skulle kunna tas in på Beckomberga och senare överföras till Karolinska för att där få behandling för sin sjukdom. Vid ett senare tillfälle föreslog hon Quensel att denne skulle sätta sig i förbindelse med intendent Zetterquist och begära att Svensson skulle tas om hand av polisen för sinnesundersökning. Quensel ringde i fru Svenssons närvaro Zetterquist. Zetterquist meddelade att om det fanns anledning så skulle Svensson tas in på sinnessjukhus. Svensson hämtades efter medverkan från Quensel och för undersökning av hans sinnesbeskaffenhet sände man efter professor emeritus Alfred Petrén, som var polisläkaresuppleant och anli-

(Forts. på sid. 8.)

LAHOLMS TIDNING - ENDA TIDNING SOM UTGIVES I LAHOLM

Både i Storbritannien och bland engelsmännen i Abadan råder stor glädje över att den tunga brittiska kryssaren Mauritius nu nått så nära den stora oljestaden att den i händelse av behov kan vara redo att ingripa till skydd för brittiska medborgare i oljedistriktet.

Tre oppositionsmäns öde

Historisk skildring av FOLKE STIGSON

Det är en mycket tragisk bild som historien har att ge av släkten Messenius, far, son och sonson. Hävdatecknaren Johan Messenius, som utgav Sveriges första rikshistoria, tillbringade mer än tjugo år av sitt liv under fruktansvärda förhållanden på Kajaneborgs fästning, Arnold Johan Messenius, rikshistoriegrafen, satt sexton år bakom fängelsemurar och slutade sitt liv under bödelsyxan på Norrmalm, och hans son Arnold avrättades och steglades utanför Norrtull.

Familjekrönikan är dyster, som man ser, och ännu dystrare blir den när man tänker på den lysande insats som särskilt Arnold Johan Messenius och hans far gjorde för svensk historieforskning och i det kulturella livet för övrigt. Men Messenierna hade ett oroligt, oppositionellt lynne, vilket inte var rådligt i tider under vilka de levde. Det såg ut som om motgångar och hårda prövningar i livet aldrig kunde bryta ned en Messenius. Bödelsyxan var det enda vapen som kunde tysta dem.

I ett biografiskt historiskt verk betecknas Johan Messenius som statsfånge. Det är nog den riktiga titeln, fast man förvånar sig över hur det var möjligt för honom att uträtta så mycket värdefullt i livet som han gjorde. Men hans ungdomsår synes i alla fall ha varit lyckliga. Och han begagnade tiden väl, företog utländska resor och var väl meriterad, när han år 1608 återkom till Sverige för att ta emot en professur i Uppsala. Det var då hans oroliga ande började bana väg för kommande olyckor. Messenius och Johannes Rudbeckius kunde aldrig förlika sig med varandra, och deras stridigheter inverkade menligt på arbetet vid universitetet. Konung Gustaf Adolf, som högt värderade de båda lärda männen, ingrep själv för att skapa lugnare förhållanden vid universitetet. Han utnämnde Rudbeckius till hovpredikant och befordrade Messenius till vårdare av riksarkivet och bisittare i Svea hovrätt.

Men Stockholm var nog inte rätta platsen för en man av Johan Messenius' läggning. Här var det som upplagt för konspirationer, och snart nog upptäcktes att Messenius fört en livlig brevväxling med de polska grenarna av Vasahuset. Det var tydligen hans sympatier för katolicismen som gjorde honom missnöjd med de rådande förhållandena i Sverige. Han blev häktad och sattes in på Kajaneborgs fästning, sedan dödsdomen varit överhängande.

Johan Messenius öde var mer än tragiskt. Man har sagt att alla hans goda förtjänster och lysande egenskaper fördunklades av hans fel, vilka bestod i en gränslös egenkärlek, bitterhet och stridslystnad, vankelmod och opålitlig karaktär. Men å andra sidan var han en filosof och teolog av stora mått, sin tids ypperste historiker samt vältalare. Det är inte svårt att förstå vad han skulle ha kunnat åstadkomma om han fått leva sitt liv i frihet. Men ändå åstadkom han ej mindre än ett 60-tal skrifter samt ett stort antal dramatiska skådespel. Det hade varit hans avsikt att i olika skådespel ge en sammanhängande bild av Sveriges historia.

Denne man satt på Kajaneborgs fästning i 20 år, varefter han fick utbyta detta fängelse mot det något drägligare Uleå. Där avled han år 1636.

Så går vi vidare i messeniuska släktens historia. Sonen Arnold Johan fick sin första undervisning av fadern på Kajaneborg, men så, plötsligt, blev han på Gustaf Adolfs befallning tagen från fadern och förd till Stockholm. Och härmed var det slut med de relativt lyckliga åren för Arnold Johan. Alltid utsattes han för pinsamma förhör, som gällde fadern. Protokolll uppsattes och sonens berättelser användes som bevis mot den gamle Messenius. Till slut blev sonen alldeles förtvivlad, och han rymde ur riket. Men därmed förvärrade han endast faderns sak. Och när han fick höra talas om att en ny rättegång planerades mot den gamle vände han frivilligt åter.

Man förstår att regeringens hat mot messenierna var obevekligt. När den unge Messenius kom tillbaka blev han omedelbart häktad och frigavs först sexton år därefter från Kexholms fängelse.

Men det var hårt virke i messenierna.

— Ingalunda kommer jag ut ur fängelset som en bruten man, sade han. Än har jag mina själskrafter och min arbetsförmåga i behåll. Och nu måtte väl ändå hatet mot vår släkt vara över. Min olycklige fader visade mig vägen, att aldrig förtröttas, att aldrig låta böja sig för motgångarna.

Och sannerligen såg det inte ut som om en ny och lyckligare tid stundade för Arnold Johan Messenius. Han vann drottning Kristinas bevågenhet, utnämndes år 1646 till rikshistoriegraf, erhöll adelskap samt flera hemman i Uppland som förläning.

Det blev emellertid en kortvarig lycka. Tiden var särskilt lagd för politiska stämplingar, och Messenius var sannerligen inte den som sålde sin tro och övertygelse för kungliga nådevedermälen. Drottning Kristina hade velat honom väl, det erkände han. Hon hade beklagat messeniernas sorgliga öde och velat ge Johan Messenius' son upprättelse.

— Mer än min lycka betyder fosterlandets välgång, sade den redan hårt prövade mannen. Vi vet hur det står till i landet. Folket dignar under oerhörda skatter, kronogodsen skänkes bort till gunstlingar och utländska äventyrare omhuldas vid hovet.

Det har aldrig blivit klarlagt hur stor aktiv del Arnold Johan Messenius hade i stämplingarna mot drottning Kristina. Kanske var han relativt oskyldig, men dock vet man att han starkt påverkade sin son Arnold, som gick mer aggressivt tillväga i sitt missnöje. Sonen anslöt sig till en grupp som arbetade för att få till stånd en statsvälvning till förmån för tronföljaren Carl Gustav.

Tronföljaren bodde på Öland, och fick vid ett tillfälle ett brev som saknade underskrift. Brevet var fullt av hätska anklagelser mot drottning Kristina och hennes gunstlingar Oxenstierna, de la Gardie, Tott med flera. Carl Gustav var emellertid drottningen trogen. Han anade att brevskrivaren inte kunde vara någon annan än Messenius, antingen fadern eller sonen. Det gjorde honom ont om gamle Arnold Johan, som han lärt sig värdera, men i detta fall fanns ingenting annat att göra än att omedelbart avsända brevet till drottningen, som själv hade att vidtaga åtgärder. Det påstås dock att Carl Gustav samtidigt sände ett bud till Messenius, som uppehöll sig i Stockholm. Var han skyldig skulle han kunna rädda sig genom en snabb flykt.

Budet torde emellertid ha kommit för sent eller också vägrade Messenius att ta varningen så allvarligt. Både han och sonen häktades. Domen föll efter en veckas rannsakning och båda fördes till avrättningsplatsen.

Messeniernas hårda öde upprörde huvudstadens befolkning på det högsta. Sonen Arnold blev också steglad och hans ena hand spikades upp på porten utanför Norrtull. Tämligen allmänt ansågs att den äldre Messenius var oskyldig och att han fick lida för sonens oförsiktighet. Sonens brottslighet hade egentligen inte bestått i annat än att han offentligt givit tillkänna en mening, som delades av de flesta.

En dramatisk episod inträffade även under rannsakningen, då domen avkunnades och far och son sista gången möttes. Sonen föll på knä för fadern och bad gråtande om tillgift för den olycka han dragit över honom.

Så var alltså messeniuska släktens olycksöde fullbordat. Men deras minne var därmed inte utplånat. Hos många gick tankarna tillbaka till den resligaste av messenierna, gamle Johan Messenius, vars själsliga krafter inte ens tjugo års pinsam fängenskap på Kajaneborg förmådde knäcka. Om honom har man hört berättas att han en gång fick besök i sin fängelsecell av en av sina forna lärjungar, som uttalade sin förvåning över hur mästaren kunde hålla ut i denna dystra och pinsamma tillvaro.

Johan Messenius hade då pekat på sina manuskript på bordet och svarat:

— Här ligger den stora rikshistoria, Scandia Illustra, som jag snart fullbordat. Det är detta arbete som håller mig uppe, och det skall bära mitt namn vidare.

Den gamle mannen spådde rätt, fast det dröjde länge efter hans död innan arbetet utgavs av Peringskiöld. I nio böcker behandlas här Nordens och Sveriges historia, allt byggt på omfattande studier. Särskilt för kännedomen om 1500-talets historia blev Messenius' verk av bestående värde. Han var en stor patriot, och det har också sagts att hans författarskap och oroliga ande erbjöd slående likheter med Strindberg.

Messeniernas liv är ett drama med växlande bilder. Samtidens styrande såg mest fel och brister och dömde därefter. Men till och med Arnold, Johan Messenius sonson, handlade icke utan ädla motiv i sin opposition mot drottningen och gunstlingsväldet. Han var starkt fäst vid tronföljaren, Carl Gustaf, som varit hans beskyddare, och arbetade för att få denne att överta regentskapet. Och hans största sorg, när allt var förlorat, var att han oavsiktligt dragit fadern med i fallet.

Lille Ivar, som nyligen avslutat sitt första skolår och ska till en bondgård i Småland under sommarlovet, säger till sin mamma:

— Jag vill gärna hjälpa till att städa men skura golv vågar jag mej inte på, men mjölka kor vill jag hemskt gärna, bara jag får en som är gammal och van.

Ny Remarque

Författaren Erich Maria Remarque skriver f. n. på en ny roman, vars handling tilldrar sig i Tyskland under det senaste kriget. Titeln blir sannolikt "Superstition", Vidskepelse. Boken utkommer till en början med en amerikansk och en fransk upplaga.

Att handla i förbittring är som att gå till sjöss i storm.

Marknadsberättelser och prisnoteringar

meddelade genom Sveriges Lantbruksförbund

Stockholm den 12/7 1951.

Spannmål.

Garantipriser å fullgod brödsäd av normalkvalitet vid inköp från odlare under tiden 16/7—31/7 1951:

Vårvete	36: 90 kr pr 100 kg
Höstvete	34: 90 „ „ „ „
Råg	33: 40 „ „ „ „

Priserna gäller vid leverans till priscrter, vilka är dels kustprisorterna Gävle, Stockholm, Norrköping, Kalmar, Karlshamn, Åhus, Ystad, Trelleborg, Malmö, Landskrona, Hälsingborg, Halmstad, Falkenberg och Göteborg, dels inlandsprisorten Örebro. Å sistnämnda ort är dock ovanstående priser genomgående 75 öre lägre.

Potatis.

Lantbruksförbundet noterar för matpotatis, levererad banfritt eller kajfritt Stockholm, inkl. emballage, engrospris, vid försäljning till partihandlare, kr pr 100 kg:

	6/7	9/7	11/7
Gammal: prima väls. vara	27: —	27: —	—: —
kvalitet nr 2	24: —	24: —	—: —
Färsk	45: —	40: —	40: —

Ovanstående priser inkluderar kommissionärsarvode eller avans vid försäljning vagnslastvis.

Följande partipriser på färsk potatis noteras den 11/7 1951 vid partihandlares försäljning till detaljhandlare, inkl. emballage, kr pr 100 kg:

Malmö 38: —, Göteborg 48: — — 50 —.

Fr. o. m. denna vecka bortfaller noteringen på gammal potatis på de flesta orterna. Tillgången på färsk potatis är god, men de senaste dagarnas myckna regn har orsakat tillfällig minskning i tillförsein, som därför på sina håll ej helt motsvarat efterfrågan. Priserna har sänkts överlag sedan förra veckan. Tendensen är dock svävande.

Ägg.

Svensk äggnotering, satt av Lantbruksförbundet för tiden 6/7—12/7 1951. Producentpris i de viktigare produktionsområdena i Götaland: 270 öre pr kg. (Smutsiga ägg betalas 35 öre lägre pr kg).

Partipris å kronmärkta ägg den 6/7 1951: Stockholm och Göteborg 323 öre pr kg.

Invägningen visar fortfarande en säsongmässig minskning. Hemmamarknaden är för närvarande relativt lugn. Framkomna överskott avsättas på exportmarknaden. Priserna har höjts med 20 öre pr kg. — Under juni månad (4 veckor) invägde ägghandelsorganisationen 2.267 ton ägg mot 2.953 ton under föregående månad (5 veckor) och 2.364 ton under juni 1950 (4 veckor).

Slaktfjäderfä.

Svensk fjäderfänotering. Lantbruksförbundet anger för veckan 9/7—12/7 1951 följande riktnoteringar å slaktfjäderfä vid försäljning från producenter till äggcentraler i södra och mellersta Sveriges produktionsområden, öre pr kg slaktad vikt (plockad vara):

	Extra p:a	P:a	Standard
Höns	—	225	170
Ungtuppar, lägst 800 gr.	—	300	230
Kyckling, lägst 550 gr.	—	270	195

Partiprisnotering å slaktat fjäderfä. Partipriser i Stockholm den 9/7 1951, öre pr kg plockad vara:

	Kronmärkta	Prima	Standard
Höns	350	320	265
Ungtuppar	465	435	360
Kyckling	470	420	345

Tillförseln av kyckling har minskat, men en mindre försäljning av infrusna partier förekommer. Marknaden väger i stort sett jämnt. Tillförseln av höns absorberas ej helt, utan mindre partier fryses in. Priserna är oförändrade.

Smågrisar.

Tillgången på smågrisar är fortfarande god och motsvarar efterfrågan. Noteringen är oförändrad (4 kr pr kg för 12 kg:s grisar).

Fodermedel.

Prisnoteringar å kli. Lantbruksförbundet noterar den 10/7 1951 följande priser vid försäljning till jordbrukare, fritt noteringsorten, kr pr 100 kg: Halmstad: vetekli, svenskt 33: 50, utländskt 32: 50, rågkli 32: 50.

Flytande bränsle.

Fr. o. m. den 7/7 gäller följande priser på flytande bränsle:

	O-zon öre/liter
Bensin	56
Motorfotogen	24,5
Motorbrännolja	23
Traktorbränsle BMH	24,5
Lysfotogen	26

Järnskrot.

Järnskrot av olika slag är en mycket efterfrågad vara i dessa tider. Inte minst inom jordbruket är "produktionen" av skrot av betydande omfattning. Tag vara på skrotet och sälj det till bästa priser; därmed gör man också landet en tjänst. Priserna är givetvis synnerligen varierande. För dagen gäller ungefär följande priser för några kvaliteter fritt Stockholm: 1:a smidesjärnskrot 8,5 öre/kg, gjutjärnskrot (maskinskrot) 18,0 öre/kg.

Större ensartade partier betingar högre priser.

NÄSTAN SOM MAMMA... Den här lilla flickan med ett truligt ansikte och lockig pannlugg har ännu inga bestämda planer på att gå i sin berömda moders fotspår, men för säkerhets skull har fotograferna lyckats få henne att posera i baddräkt i swimmingpoolen vid Beverley Hills Hotel. Ja, det är lilla Rebecca Welles, Rita Hayworth och Orson Welles dotter som blivit så här stor och damig. Ehuru glassbägaren kanske vittnar om att barnasinnet är kvar...

Svensk cider anses ej ha någon exportchans

STOCKHOLM. (Press)

Möjligheterna att genom ciderfabrikation och export av cider skapa lättnader för den svenska fruktmarknaden ifrågasättes starkt av Svenska institutet för konserveringsforskning. Svenska fruktföreningen i Urshult har hos regeringen begärt att få för export tillverka cider med en alkoholstyrka av 6 proc. men institutet anser att en betydligt säkrare väg är att framställa hogklassiga konserver och fruktläskedrycker samt inte minst fruktmust av olika slag.

Den utländska cidertillverkningen baseras i regel på särskilda cideräppleodlingar och institutet betvivlar att Sverige har förutsättningar att framställa en cider av den kvalité som de traditionella ciderländerna kan erbjuda. Det är också mindre sannolikt att Sverige kan uppträda på världsmarknaden som säljare. Fruktproducerande länder som Argentina, Australien och USA har trots betydande försöksverksamhet aldrig lyckats att kommersialisera sin avfallsfrukt genom cidertillverkning utan har därvidlag litat till genom konservering framställda specialprodukter. Det är tänkbart att vissa äpplesorter eller kombinationer av sorter i Sverige skulle ge en tillfredsställande cider men detta förutsätter fleråriga undersökningar och provningar.

Om cidertillverkning i alla fall överväges på allvar, bör man enligt institutets mening tillverka en lättcider, som ger en god bordsdryck. En sådan innehåller inte mer än 2—2,5 proc. alkohol och kan tillverkas och säljas utan särskilt tillstånd. Den låter också äpplets smak- och aromämnen komma till sin rätt på ett helt annat sätt än annan cider.

Skallbrott i dödsattesten var epilepsi

Medicinalstyrelsens disciplinnämnd har tilldelat en sydsvensk läkare en varning för att han i dödsbevis för en 21-årig amerikansk flicka som dödsorsak angivit brott på skallbasen och därav följande hjärnblödning. Obduktion, som företagits därefter, har emellertid visat att skallen varit oskadad.

Disciplinnämnden finner att de förhållanden läkaren iakttagit icke berättigat honom att ställa diagnosen skallbasfraktur. Han borde ha insett, att hans diagnos var alltför osäker och föreslagit obduktion innan dödsbeviset utfärdades. Flickan, som led av epilepsi, hade ett par timmar innan hon avled gått ut i en vedbod för att hämta ved. Därvid hade en vedtrave rasat över henne och hon hade träffats i huvudet av vedträn, dock utan att förlora medvetandet. Hon hade endast sagt att hon kände sig en smula yr i huvudet. I orten uppstod rykten om att ett brott hade begåtts, varefter obduktion gjordes. Därvid visade det sig att den antagliga orsaken till dödsfallet var skador hon ådragit sig vid sina epileptiska anfall.

Kär är man då bara en enda gång, åtminstone i samma karl, sa flickan.

Om kriget kommer:

Vår oljeberedskap klarar vi säkrast genom lagring

STOCKHOLM

Hur vår drivmedelsförsorjning kan komma att te sig i ett framtida krig blir beroende av många faktorer. Under alla förhållanden kan vi utgå från att våra importmöjligheter, vare sig vi själva tvingas med i kriget eller får stå utanför, kan bli kraftigt nedskurna och under viss tid helt obefintliga.

Under denna förutsättning riktas uppmärksamheten främst på vad vi själva kan utvinna av oljeprodukter, konstaterar byrådirektören i Riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap, kapten N.-G. Danielsson, i en artikel i tidskriften "Petroleum" om oljan och vår försvarsberedskap, kapten N. G. Danielsson. Oljeutvinning sker som bekant inte i Sverige. En viss betydelse tillkommer däremot vår skifferoljeproduktion, som frambringar drivmedel fullt jämförbara med importerade. Teoretiskt är det tänkbart att skifferoljeutvinningen utbygges i en omfattning som skulle helt täcka våra avspärrnings- och krigsbehov. En dylik investering torde dock knappast vara god beredskapspolitik och detta av flera skäl. Bl. a. bleve de erforderliga anläggningarna alltför sårbara vid flyganfall.

Vad sulfitspriten beträffar blir den mycket dyr att framställa. Det kan med fog ifrågasättas om vi under ett krig skulle få råd att offra de väldiga bränslemängder, som behövs för att i någon mån hålla sulfitspritindustrien i gång. Gengas och motorolja hör i viss mån samman. Vid framställning av gengaskol genom ugnskolning utvinnes nämligen samtidigt för motordrift användbara tjäroljor. Erfarenheterna med tjäran har emellertid inte varit särdeles goda, och även av andra skäl bör vi inte vänta oss något nämnvärt bidrag av detta substitut. En annan sak är det med gengasen.

Gengas duger inte för militära fordonsförband.

I dag har vi ingen gengasdrift, den måste alltså på nytt byggas upp från grunden. Riksnämnden har vidtagit anstalter för att säkra en snabb omställning av motorfordonsparken till gengasdrift. Hur högt man än sätter gengasens betydelse i vår drivmedelsberedskap bör man dock inte räkna för mycket ens med detta ersättningsmedel. Gengasen har nämligen sin givna begränsning och framför allt i två avseenden: den är inte godtagbar för militära fordonsförband och omställningen måste i huvudsak vara genomförd redan före ett krig, i vilket vi själva deltar; annars har vi troligen varken tid eller möjlighet att få de erforderliga aggregaten tillverkade. Enda utvägen ur detta dilemma vore att gengasen redan i stor skala skulle införas i fredstid men detta torde av olika anledningar vara att driva beredskapslinjen för långt.

Det finns bara ett sätt att trygga vår oljeförsörjning under ett kritiskt övergångsskede och detta är beredskapslagring. Lagren bör vara tillräckliga för att ge försvarsmakten nödig rörelsefrihet och täcka de oumbärliga behoven under en längre period, varunder vi får tid att ordna med import och bygga upp vår inhemska ersättningsproduktion.

När vi skall lägga upp beredskapslager av flytande bränslen — är det då lämpligt att lagra råolja för vår numera betydande inhemska raffineringsindustri, eller skall vi inrikta oss på färdiga produkter såsom flygbensin, flygfotogen, motorbensin och brännoljor av skilda slag? Det torde, anmärker kapten Danielsson, vara mest välbetänkt att koncentrera beredskapslagringen på färdigförädlade produkter.

I berg insprängda, bombsäkra cisterner enda lösningen.

Inga till buds stående lagringsutrymmen fyller emellertid inte kraven på de beredskapslager, som kan bli aktuella. Ovanjordscisterner erbjuder ingen garanti för att förråden finns kvar oförstörda när de skall tas i bruk — de är svåra och ofta omöjliga att dölja för uppspaning från luften och utgör eftersträvade mål för fientligt flyg. Våra resurser ifråga om luftskydd, både luftvärn och jaktflyg, torde inte förslå för att i alla lägen bereda "cisternparkerna" ett betryggande försvar mot luftanfall. Endast i berg insprängda, bombsäkra cisterner ger den nödvändiga lösningen. Vi har dock i dag alltför få lagringsutrymmen av detta slag, vilket utgör den allvarligaste luckan i vår försvarsberedskap. Förhållandena håller dock på att förbättras.

Även beträffande smörjmedlen framstår lagring i nöjaktig skala som det bästa alternativet; det blir dyrt med omställning till inhemsk framställning. Skyddskraven på denna punkt kan i många fall tillgodoses genom lagring i fat, vilket medger en långtgående spridning. Kapten Danielsson slutar med följande ord:

För ett land utan egna oljetillgångar erbjuder försörjningen med petroleumprodukter under krigstid alltid svårlösta problem, och vi är inte ensamma om dem. Våra utsikter att skapa en grundval för oljeförsörjningen i krig är dock långtifrån hopplösa, och genom en realistisk planering bör vi ha stora möjligheter att på avgörande punkter övervinna våra svårigheter. Får vi tid på oss att genomföra lagringsprogrammet blir vår oljeberedskap avsevärt förbättrad.

G.

UNGERSKT KULTURNYTT:

Författare åker upp i militära rangordningen

BUDAPEST. (AEP)

Ett femtiotal medlemmar i den ungerska författarföreningen har vunnit befordran till högre militära gradbeteckningar. De har sålunda blivit utnämnda till resp. kaptener, majorer och överstar i ungerska armén, kungörs i Budapest. Tidigare har de utnämnda i det militära bara tillhört de meniga eller underbefälet.

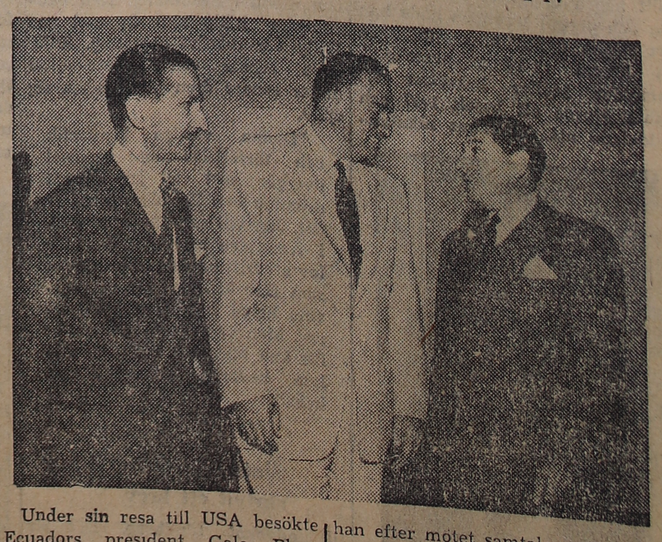
ETT HANDTAG

åt utblottade flyktingar. Stöd Svenska Israelhjälpens arbete. Postgiro 900622.

Blev far vid 92 års ålder

Luis Carrizales i Des Moines, som påstår sig vara 92 år, har blivit pappa igen — för tolfte gången. Hans 27-åriga maka Mary skänkte honom på torsdagn deras femte son. Carrizales har sju barn i sina tidigare äktenskap.

ECUADORS PRESIDENT BESÖKER FN

Under sin resa till USA besökte Ecuadors president Galo Plaza Lasso Förenta Nationerna, där han talade vid ett extra generalförsamlingsmöte, som inkallats med anledning av hans besök. Här ses han efter mötet samtala med generalförsamlingens president, Nasrollah Entezam (t. v.) och Mexicos permanente representant, dr Luis Padilla Nervo (t. h.).

Nytt och flytt

Dagens namn

REINHOLD

Solen går upp kl 3.38 och ned kl 20.57.

Morgondagens namn

ALEXIS.

Solen går upp kl. 3.39 och ned kl 20.56.

Dagens dikt:

Allt vad hjärtat ljuvast gav
oskuldsfullt och ungt
blommar upp som ros och tröst
då ens liv är tungt

(HELMER GRUNDSTRÖM.)

Allt för kunden

Avdelningschefen rååkade höra en av de unga expediterna säga till en kund:

— Nej det är verkligen mycket längesen vi hade det.

Avdelningschefen störtade fram vände sig till kunden och sa:

— Jag skall personligen se till att vi får fram det!

Kunden såg något förvånad ut och gick. Avdelningschefen vände sig till den unga expediten:

— Kallar ni det kundtjänst? Vill ni ha folk direkt i armarna på våra konkurrenter? Säg aldrig att vi inte har en sak utan erbjud er genast försöka skaffa den! Är det förstått?

— Jo, sa expediten, men vi talade om regnet!

Bladet vänder sig för sjuksystern

56-åriga bristolsköterskan Margaret Gildea fick i hård konkurrens — ända från Sydafrika — festival of Britains mest eftersökta arbete.

Detta består i att hon 14 dagar skall ligga i en säng och läsa sina favoritförfattare, samtidigt som en nyuppfunnen apparat demonstrerar det nyaste nya på sjukhusfronten — en auktoriserad sidvändare.

De böcker, hon väljer, förses hon med utan någon som helst kostnad. Enda kravet är att hon skall hålla sig vaken, då utställningen är öppen.

Slagfärdig ursäkt

Svensson hade varit gräsänkling en månad och så kom hans fru hem och så hade de en bjudning för några vänner. Bland dem befann sig Nilsson, som ansåg Svensson som en affärskonkurrent.

— Den här middagen är väl lite stillsammare än du blivit van vid nu, sade Nilsson plötsligt till Svensson.

— Vad menar ni med det, undrade fru Svensson.

— Tja, menar å menar... när katten är borta dansar råttorna på...

I samma ögonblick fällde Svensson med ett välriktat slag Nilsson till golvet.

— Men kära då, skrek fru Svensson. Vad menar du med det?

— Jag tål inte, sade Svensson att någon kallar min älskade maka för en katt!

— Varför fick du sparken från teatern?

— Därför att nån jäkel hällt klipulver i skjortan före den stora dödsscenen.

HAN VAR SIG LIK

— Er son har beställt **det här** fotografiet.

— Jaha, jaha. Det liknar honom.

— Men han har inte betalt det.

— Nähä nähä. Det liknar honom ännu mera.

*

— Jassså. Ni vill ha anställning i mitt företag. Hur gammal är ni?

— 21.

— Äregirig förstås?

— Ja.

— Vad skall ni bli.

— 22.

FÖRHOPPNINGSFULL

Mamma: — Kom ihåg lille Erik, att det är saligare att giva än att taga.

Lille Erik: — Då hoppas jag, att många blir saliga på min födelsedag.

*

— Jag försöker alltid få dagens svåraste arbete uträttat före frukost.

— Och vilket är det svåraste?

— Att komma ur sängen.

KEJNEKOMMISSIONEN RENTVÄDD:

Förorenad toalett upphov till misstanke mot riksåklagaren

STOCKHOLM. (TT)

Påståendena om illegal telefonavlyssning i Kejneaffären och beskyllningarna mot fyra av Kejnekommissionens ledamöter för homosexualitet är grundlösa, säger rådman Erik Tammelin, vilken på JK:s uppdrag och med biträde av hovrättsfiskal Eskil Hellner gjort den utredning, som JK föranstaltat om sedan kommissionen den 6 december i fjol anmälde ryktena för regeringen och samtidigt gav offentlighet åt dem. Det var under kommissionens arbete före årsskiftet som påståendena och beskyllningarna framfördes, först av bildtidningsredaktör Åke Hjelm och sedan genom rapport av några polismän som åberopade uppgifter av pastor Karl Erik Kejne. Hjelm anmärkte även på kommissionens arbetsmetoder. Icke i något avseende anser rådman Tammelin, att några åtgärder bör vidtas. Utredningsmannens uttalanden har tillkommit i samråd med justitiekansler Olof Alsén, och han förklarar att justitiekanslersämbetet funnit ärendet "icke föranleda någon vidare åtgärd".

Utredningen har tryckts och överlämnades på fredagseftermiddagen till regeringen. I den tryckta redogörelsen, som finns att köpa i bokhandeln, återges allt som kommit fram under utredningen av betydelse för bedömandena, upplyser JK.

Till trycket är fogade yttranden som redaktör Hjelm och pastor Kejne beretts tillfälle att göra i samband med att de tillställts korrektur av utlåtandet. Kejne anser påståendena om homosexualitet hos ledamöterna vederlagda.

— Jag har aldrig på det sättet identifierat mig med några rykten om kommissionens medlemmar, att jag satt obetingad tro ens till att kärnan kunde vara sanning i dessa rykten, har aldrig påyrkat eller ansett utredningen i detta avseende nödvändig, säger pastorn. Han beklagar djupt att ryktena offentliggjorts i sådan omfattning som skett, men om svårt misskrediterade medborgare avtvätts fula beskyllningar, säger sig Kejne vara glad över att ha fått vara om än passiv så dock i någon mån orsak till "JK-ämbetets grundliga och klarläggande utredningsarbete". Pastorn har dock ifråga om den påstådda illegala telefonavlyssningen inte blivit övertygad om att inte telefonkontroll förekommit.

Hjelm har förklarat att JK-utredningen "långt ifrån imponerat på mig och ännu mindre lyckats vinna mitt gillande eller mitt förtroende."

Illegala telefonavlyssningen

De viktigaste påståendena om illegal avlyssning går ut på att den skett i samma ordning som den legala, vilken alltid förlägges till telegrafverkets driftskontrollavdelning. Enligt Hjelm skulle justitieministern ha beordrat telefonavlyssning i Kejneaffären.

Till grund för påståendena har anförts två omständigheter: en mängd felkopplingar och störningar har förekommit på Kejnes, kriminalkonstapel Resars, advokat Valborg Lundgrens, dr Gerda Kjellbergs, tidningen Arbetarens och Hjelms telefoner, vidare skulle telefonister ha påstått att illegal avlyssning skedde.

Illegal avlyssning, som sker i samma ordning som den legala, medför icke några störningar. Kejnes telefon har visat sig lätt kunna föranleda störningar då Kejne själv försett telefonsnöret med en gummispiral, vilken för övrigt ej godkänts av telegrafverket. Vidare har konstaterats att en kontaktskruv i ett fördelningsskåp, där ledningarna från Kejnes hus löper samman, icke varit ordentligt åtdragen. De felkopplingar och störningar, som uppgivits ha ägt rum, anser utredningsmannen inte utgöra något egentligt stöd för påståendena.

De uppgifter, som skulle härröra från telefonister, har kommit på två olika vägar. Till grund för Hjelms påstående om en order om telefonavlyssning av justitieministern ligger uppgifter, förmedlade av redaktör Gunnar Albert Nordström. När utredningen härom i slutet av mars var så gott som slutförd, nämnde Kejne för Tammelin, att författaren Vilhelm Moberg skulle känna till att telefon-

avlyssning ägde rum. Moberg meddelade på fråga, att han fått vissa uppgifter härom, men sade sig vara hindrad ange sin sagesman. För Tammelin blev det senare känt, att Mobergs sagesman var redaktör Börje Heed, vilken i sin tur fått uppgifter av en person, som i utredningen kallas Andersson och driver en privatdetektivbyrå. Utredningsmannen anser att en mängd omständigheter pekar på att uppgifterna är påhittade. I utredningen fränkännes dessa uppgifter allt värde som bevis för att telefonavlyssning ägt rum,

Sagesmän vill ej träda fram

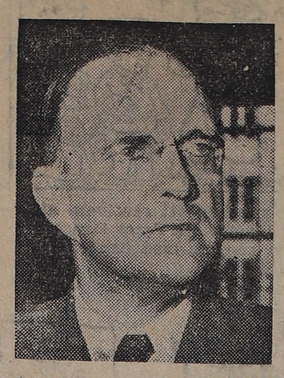
Vad angår de nordströmska uppgifterna råder olika meningar mellan Kejne, Hjelm och Nordström vad Nordström egentligen sagt sig ha hört. Kejnes uppfattning går längst. Enligt Kejne skulle Nordström ha sagt, att han hört, att justitieministern utfärdat en order om avlyssning av Kejnes telefon. Nordström förnekar detta och säger att han nämnt att tidningen Arbetarens telefoner var avlyssnade, att det varit tal om vem som kunde besluta om avlyssning av telefonsamtal och att det därvid sagts något om att justitieministern nog kunde bestämma sådant i tider av oro. Vidare har Nordström sagt, att han frågat en av de två telefonister, med vilka han talat, om det vore riktigt, att Arbetarens telefoner avlyssnades, och att hon då till sist sagt "Ja, dom är visst det". Nordström har fått långtgående försäkringar om skydd för sagesmännen mot allt obehag de skulle kunna befara sig bli utsatta för, men ingen av dem har velat framträda. Telefonister och vaktföreståndare jämte ytterligare en del befattningshavare på de andra avdelningar, där teoretiskt sett illegal avlyssning kan ordnas, tillhopa ett 100-tal personer, har hörts var för sig av utredningsmannen. Alla har emellertid ställt sig fullständigt främmande för Nordströms uppgifter. Nu anförda omständigheter har enligt rådman Tammelin aktualiserat frågan, om Nordströms sagesmän i realiteten existerar. Men Tammelin vill ej göra gällande, att Nordströms uppgifter om sagesmännen saknar verklighetsunderlag, Då emellertid sagesmännen ej givit sig tillkänna och följaktligen all möjlighet saknas att pröva sanningshalten av de utsagor, varpå Nordströms uppgifter stöder sig, har utredningen kommit till det resultatet, att bevisvärdet av de nordströmska uppgifterna är helt ringa. Telegrafstyrelsen har för sin del kommit till den bestämda slutsatsen, att påståendena om illegal telefonavlyssning i Kejneaffären är grundlösa.

Justitieministern har meddelat, att han icke vare sig i tjänsten eller eljest tagit någon som helst befattning med avlyssning av telefonsamtal. I utredningen framhålles, att påståendet härom skulle innebära, att justitieministern helt satt sig över en — för övrigt i svensk lagstiftning nytillkommen, under hans egen medverkan införd — lagbestämmelse, enligt vilken endast domstol kan medge telefonavlyssning och detta blott under mycket stränga förutsättningar.

Beskyllningarna mot kommissionens ledamöter

HEUMAN. Ryktena om riksåklagare Heuman har visat sig emanera från en städerska som arbetade i rådhuset i Halmstad på den tid Heuman var borgmästare där. Hon har för några kvinnor berättat att ett tvättfat i ett toalettrum ofta var förorenat och kvinnorna trodde sig härav kunna dra slutsatsen att Heuman möjligen vore homosexuell. Enligt vad städerskan uppgivit för utredningsmannen avsåg hennes klagomål icke borgmästarens toalettrum utan ett toalettrum, som är beläget intill rådhusrättens överläggningsrum. Olika befattningshavare liksom även personer, som icke tillhör rådhusrättens personal men är anställda i stadens tjänst, kan använda detta toalettrum.

Utredningsmannen säger, att påståendena mot Heuman grundats enbart på ett i Lund till Kejne gjort uttalande. Detta härrörde från en kvinnlig tjänsteman, som talat med städerskan. Det förhållande, som föranlett uppgiften kan icke med fog läggas till grund för på-

ståenden av angiven art. De mot Heuman riktade påståendena är följaktligen grundlösa.

GÄRDE. Påståendena mot justitierådet Gärde har grundats på uttalanden, som en elev vid ett stockholmsläroverk gjort till läroverkets rektor och varom Kejne sedermera fått kännedom. Läroverkseleven har under utredningen berättat, att han 1935 och 1936 låg som stamanställd vid Skeppsholmsstationen. Härvid hörde han ofta stamanställda och värnpliktiga tala om att de hade förbindelser med homosexuella män, och en del av dessa män namngavs. Då han hös-

ten 1950 i radio hörde nyheten om tillsättandet av Kejnekommissionen, slog det honom, att han kände igen namnet Gärde såsom ett av de han hört nämnas i samband med flottisternas berättelser om homosexuella förbindelser. Elevens sagesman har nu uppgivit, att han under 1935—36 stod i homosexuell förbindelse med en då omkring fyrtioårig man, till yrket kontorist, vars namn är så likalydande med namnet "Gärde, att mannens namn, då det uttalas ytterst lätt kan komma att uppfattas såsom "Gärde". På uppgiven ort finnes också en man med ett sådant likalydande namn. Han var vid nämnda tid 40 år. Det har vid utredningen ansetts, att det knappast råder något tvivel om att eleven på grund av de båda namnens ljudlikhet gjort sig skyldig till förväxling med avseende på person samt att grund saknas för påståendena mot Gärde.

HARRIE. Enligt polismännens minnesanteckningar skulle Kejne vid sitt samtal med dem ha uttalat, att det förekom vaga rykten om homosexualitet, vilka emellertid gällde förhållanden längre tillbaka i tiden. Kejne har förklarat, att han över huvud taget inte nämnt Harries namn under samtalet, varför polismännen måste ha missuppfattat honom. Under utredningen har Kejne emellertid meddelat, att en person, som betecknas med bokstaven L, för Kejne talat om att L. vid ett besök hos Kejnekommissionen känt igen Harrie såsom en man, med vilken han haft homosexuell förbindelse vid två tillfällen, det ena hösten 1929 och det andra under 1930 eller 1932.

Utredningsmannen har genom granskning av, bl. a., domstolsprotokoll och hos domstol inneliggande handlingar, inhämtat upplysningar om L:s levnadsomständigheter. Härav framgår, att L. vid olika undersökningar av sinnessjukläkare befunnits vara självsligt abnorm och att han enligt uttalanden av åtskilliga personer alltsedan barndomen ansetts inte vara trovärdig utan opålitlig och benägen för att bluffa och fabulera.

I denna del har utredningsmannens yttrande följande lydelse:

Påståendena mot Harrie har icke grundats på andra omständigheter än L:s uttalanden. Med hänsyn till den långa tid — omkring 20 år — som förflutit sedan L. skulle ha sammanträffat med den man, vilken han nu förklarat vara

identisk med Harrie, framstår det såsom osannolikt, att L. skulle ha varit i stånd att göra en tillförlitlig jämförelse mellan nämnde mans utseende och Harries. Än mera osannolikt ter sig detta vid beaktande av att L. enligt vad han uppgivit, från och med år 1929 under en lång följd av år i ett mycket stort antal fall inlåtit sig i homosexuella förbindelser med olika män. Med hänsyn till nu angivna förhållanden och med beaktande tillika av L:s själsliga abnormitet och därav betingade opålitlighet och fabuleringsförmåga kan avseende icke fästas vid L:s uppgifter. För de mot Harrie riktade påståendena finnes följaktligen icke någon grund.

HERLITZ. Enligt uppgift av Kejne har han av en person, här kallad K., hört att K. under vårvintern 1946 på en gata i Stockholm träffat en man, vilken han följt till en kontorslokal. Mannen, som då visat sig ha homosexuella böjelser, hade lämnat ett visitkort med namnet Herlitz, och på tamburdörren till kontorslokalen fanns en skylt med samma namn. Därefter hade K. icke träffat mannen, men i december 1950 såg han i "Röda boken", att i den fastighet, där kontorslokalerna låg fanns en hyresgäst med namnet Herlitz, som emellertid icke är identisk med professorn. Då han ringde till det för hyresgästen angivna telefonnumret, x, blev han upplyst om att abonnenten träffades på ett annat nummer, y. En man, som han kom i samtal med på detta nummer, förklarade, att det måste bero på något misstag, att K. trodde sig ha träffat honom under 1946.

Vid förfrågan hos telegrafverket har utredningsmannen fått uppgift om att nämnde Herlitz, som icke är identisk med professorn, för 1950 tagits upp i telefonkatalogen för numret x, men fr. o. m. 1951 har numret y.

K. har under tiden för utredningen träffat såväl professor Herlitz som den andre Herlitz, och därefter till utredningsmannen givit den bestämda förklaringen, att varken professorn eller den andre mannen är identisk med den man, vilken K. träffat 1946.

Genom utredningen har det ansetts fastställt, att professor Herlitz icke är identisk med den man, som vid nämnda tillfälle skulle ha visat homosexuella tendenser. Då de mot professor Herlitz riktade påståendena icke grundats på annat än antagande att sådan identitet förelegat, har påståendena befunnits ogrundade, säger rådman Tammelin.

Läget i USA just nu

DET PRISKRIG, SOM SEDAN ett par veckor fortgår varuhusen emellan och som även dragit in mindre affärer har redan börjat få konsekvenser, som man ännu för en vecka sedan icke trodde det skulle få. Vissa fabriker som producera konsumtionsartiklar ha begynt avskeda arbetare eller helt nedlägga driften för en vecka eller två. Det uppges dock att i New York icke mera än 30.000 man avskedats. Vidare har priskriget i New York redan tagit död på en del mindre affärer. I centrum ser man här och var affärer som mäst slå igen och nya spekulanter på lokalutrymmena göra sig ingen brådska.

I en situation där marknaden överflödar av betalningsmedel och allmänheten har en större köpkraft till förfogande än någonsin är det icke underligt om det oavbrutet spekuleras över vad som kan ligga bakom de våldsamma prisreduktionerna i detaljaffärerna, som nu i vissa fall rör sig om ända upp till 60 procent.

Förklaringen att den statliga priskontrollen skulle ha blivit effektiv duger icke alls, ty prisen på nästan samtliga varor ligger nu betydligt under dem planhushållarna i Washington räknade ut skulle vara riktiga och via priskontrollen för bara en månad sedan fastställde. Icke heller förklaringen att folk hamstrat så oerhört och nu förbrukar sina lager kan täcka annat än en ringa del av orsakerna till prisfallet. Ty detta har drabbat även de varor där hamstring uppenbarligen varit svår eller omöjlig, som t. ex. televisionsapparater, husgeråd etc.

Orsakerna till det hela står säkert till övervåldigande del att söka på det psykologiska planet. Varuhusen räknade med mycket långa leveranstider på beställda varor, men fann till sin förvåning, att producenterna, trots upprustningen, var i stånd att komma med ganska normal leveranstid. Den förutsedda långa leveranstiden bidrog till att man i allmänhet tog till sina order i överkant och följden blev plötsligt överfyllda lagerutrymmen.

När sedan realisationerna, som varit sällsynta de senaste åren begynte, trodde en lättrörlig och okritisk publik, att allmänt prisfall även på längre sikt var att vänta — och ställde fordringar på ännu större prisreduktioner. Konkurrensen mellan affärerna gjorde resten.

Parallellt med detaljhandelsprisens nedgång har gått en nedgång även i råvaruprisen. Trävaror har sjunkit från 83 dollar per 1.000 broad feet i april till dollar 70—72. Tennpriset, som nedgått mest, har sjunkit med 24 %, gummi 21 %, bomullstyg 19 %, hudar 16 %, lard 12 %, vete 7 % och kaffe 4 %.

Det är fortfarande alla initierades övertygelse, att man i nuvarande situation icke kan tala om någon depression eller ens om en depressionsunge, utan att man har att göra med en ytterst tillfällig och övergående rent psykologiskt betingad nedgångsrörelse. Eftersom USA:s liksom f. ö. hela världens ekonomi måste betecknas som inflationssjuk, kan man väl draga en liknelse mellan det nuvarande tillståndet i USA och en sjukling, som genom injektioner tillfälligt fått ned febern, d. v. s. sjukdomens symptom. Det är icke ett USA, som övervunnit inflationen vi se. Det är inflationens symptom, som av en mängd samverkande omständigheter tillfälligtvis minskats, och ger patienten någon tid med lindrigare feber.

Inom några få veckor få de stora leverantörerna av krigsmaterial hela sin nybyggnad för krigsproduktion klar, och då växer ånyo efterfrågan på alla strategiska råmaterial, med minskad tillgång för den civila produktionen som oundviklig följd. Man kan därför räkna med att om några månader det nuvarande "överflödet" på konsumtionsvaror åter kommer att efterträdas av en åtminstone relativ [illegible] period.

G. v. Essen.

Anpassning i arbetet

I ett föredrag i radio om anpassning i arbetet erinrade doktor Erland Mindus om att överbetoningen av intelligensen och underskattningen av övriga karaktärsegenskaper lett till många missgrepp. Det vanligaste har varit att kraven på begåvning i många yrken hållas alldeles för höga. Man har sagt sig att om man samlar på stora begåvningar, folk med höga betyg, så har man också försäkrat sig om lämpliga anställda och löst personalbristen. Men ingenting har visat sig felaktigare.

Det finns ytterst intressanta undersökningar över sambanden mellan begåvningsgraden och anpassningen i arbetet. Som mått på den senare har man använt anställningstiden och antalet ombyten av anställda. D. v. s. man har rätt och slätt sett efter hur anställda med olika begåvningar trivdes i olika sysselsättningar.

I ett företag visade det sig t. ex. att verktygsarbetare trivdes bättre och stannade längre kvar ju högre deras begåvning var. Arbetet var svårt och de, som inte var tillräckliga begåvade, kunde inte klara det. De började vantrivas, tjäna mindre och slutade snart.

Men i samma företag fanns det också en viss typ av monteringsarbete, som var måttligt svårt. Anställda med en ordinär begåvning trivdes bra och stannade länge kvar. De underbegåvade fann däremot arbetet för svårt och vantrivdes. Likaså de överbegåvade, som tyckte att arbetet var för lätt.

Till sist fanns det vissa typer av avsyningsarbete, som krävde god syn men ringa intelligens. Här visade det sig att begåvade arbetare inte ville stanna kvar, där däremot de med små intellektuella resurser trivdes bra.

Docent Husén har formulerat problemet så "att det inte gäller att rekytera folk med högsta intelligens, utan med lämplig intelligens".

Riksbankskontoret i Halmstad kan 50-årsjubilera

Riksbankens avdelningskontor i Halland, beläget i Halmstad, firar den 15 juli 50-årsjubileum. Kontoret öppnades nämligen den 15 juli 1901. Under alla dessa år har kontoret varit inrymt i samma fastighet, där det alltjämt finns och vilken uppfördes just för riksbankens räkning.

Avdelningskontorets första styrelse utgjordes av lektorn Fr. Andersson, ordförande, konsuln R. Ekwall och verkställande styrelseledamoten G. Hjelm, sedermera direktör i Göteborg. Rörelsen visade redan från början en kraftig utveckling, särskilt beträffande växeldiskonteringen, som år 1903 översteg 9 milj. kr. I detta hänseende kan kontoret nu för tiden ej konkurrera, sedan den direkta diskonteringen successivt avvecklats i samband med riksbankens åtagande av centralbanksmässiga och nyare uppgifter. Kontorets kassaomsättning (c:a 50 milj. kr) var i jämförelse med 1950 års siffror (c:a 200 milj. kr) mera obetydlig, men man får då också ta i betraktande det mycket försämrade penningvärdet.

Detta var grundat på guldmyntfoten och sedlarna representerade i början av seklet ett vida högre värde.

År 1948 tillkom en betydande ökning av kontorets arbete genom överförandet av egnahemsnämndens och hushållningssällskapets beviljade lån, tillsammans överstigande 15 milj. kr. Detta ägde rum i samband med de gamla egnahemsnämnderna upphörande den 1 juli samma år.

Bort med de farliga järnvägsövergångarna!

FN:s ekonomiska europakommission har tillsatt en utredningskommitté, som nu behandlar frågan hur man skall kunna få bort de farliga övergångarna, där vägbanan ligger i nivå med järnvägen. Var och en, som bilat i Europa, vet, att dessa övergångar är livsfarliga på grund av dålig sikt och bristen på bommar och varningssignaler. Det tycks dessutom vara omöjligt att göra övergångarna jämna, vilket man påtagligt påminns om vid varje passage. Det har också ofta hänt att övergångarna vållat fjäderbrott och andra skador på bilarnas underrede.

Det torde emellertid inte vara möjligt att f. n. få mer än ett fåtal övergångar eliminerade, varför expertgruppen rekommenderat, att man efter klassificering av övergångarna hemställer till regeringarna att i första hand eliminera de farligaste övergångarna och sedan efter hand ta itu med de övriga.

Att det här inte är fråga om några överflödiga åtgärder, framgår tydligt av följande siffror.

År 1949, då trafiken var avsevärt mindre än i år, krävde 4,500 järnvägsövergångar i fjorton europeiska länder icke mindre än 500 döda och 600 allvarligt skadade trafikanter.

Expertgruppen har lagt ett svenskt kommissionsbetänkande till grund för sin utredning. Detta kommissionsbetänkande angående trafiksäkerheten vid järnvägsövergångar upptar en klassificering av övergångarna med hänsyn till följande faktorer: trafikfrekvensen på väg och järnväg, tågens hastighet, siktförhållanden, antalet spår, skärningsvinkel mellan väg och spår samt vägbanans stigning på båda sidorna om järnvägsövergången.

Som en första åtgärd, som kan bidraga till lösningen av detta problem, rekommenderar utredningen väg- och järnvägsmyndigheterna att vid nybyggen inte anlägga övergångar utan att genomföra systemet med viadukter för väg eller järnväg.

Europakommissionen ämnar nu framlägga experternas betänkande för samtlia berorda regeringar i Europa.

GYNNA LAHOLMS TIDNINGS ANNONSÖRER!

RADIO

MÅNDAGEN DEN 16 JULI

6.15 Vardagsmorgon. Därefter: Grammofonmusik.
6.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Grammofonmusik.
7.40 Morgonandakt. Bibelläsning och bön. (Växjö.)
8.00—8.15 Nyheter och väderlek.
12.00 Klockspelet i Stadshustornet. Dagens dikt. Därefter: Nu är det sommar, nu är det sol. Siri Olsson sjunger. Vid flygeln: Harriet Grandal.
12.30 Nyheter och väderlek.
12.45 När Margit i Västertäkta skulle hämnas. Augusta Jonsson berättar en hälsingehistoria.
12.55 Tidssignal.
13.00 Musikalisk underhållning med Gunvor Norlin, sång, och Otto Broz trio (Göteborg).
13.35—14.00 Vid Drottning Josefines hov. Kulturhistorisk bild av Robert Braun. Uppläsning av Karl-Magnus Thulstrup. (Malmö.)
17.00 Väderlek.
17.10 Kammarorkestern. Dir.: Hans Bornum.
17.45 Dikter av Ebbe Linde. Uppläsning av förf. (Göteborg.)
18.00 Grammofonmusik: 1. Auf starkem Fittige ur »Skapelsen» (Haydn). Solist: Irmgard Seefried. Dir.: Josef Krips. 2. Sonat op. 8 (Johann Schobert). Jacques Février, piano. 3. Säg farväl lilla fjäril ur »Figaros bröllop» (Mozart). Solist: Erich Kunz. Dir.: Rudolf Moralt. 4. Nocturena ur »En midsommarnattsdröm» (Mendelssohn). Amsterdams konserthusorkester. Dir.: Eduard van Beinum. 5. Länder und Lieder, potpurri, Marcel Wittrisch, sång. Kör från Berlins statsopera. Dir.: Hans Bund. 6 a) Carriage and pair (B. Frankel); b) Long forgotten melody (B. Frankel). Charles Williams orkester. 7. Önskedrömmen, beguine (Mason-Sandberg). Sven-Olof Sandberg, sång. Dir.: William Lind. 8. Tuna-hambo (Martin Lundberg). Martin Lundbergs kapell. 9. Sentimental music (Wayne-Care). Bing Crosby, sång. John Scott Trotters orkester. 10. The man I love (Gershwin-Lundén-Welden). Arne Domnérus orkester. 11. När lindarna blomma (Sune-Sandberg). Melody Girls, sång. Sam Samsons orkester. 12. Upplands regementes marsch (C. A. Bergström). Upplands regementes musikkår. Dir.: Göte Granström.
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter o. väderlek. Dagens eko.
19.30 Max Skalka spelar franska violinkompositioner. Vid flygeln: Fritjof Eberson. (Malmö.)
19.50 Humle och humlegårdar.
20.20 Radioorkestern. Solist: Kjerstin Dellert. Dir.: Stig Rybrant.
21.05 Vad åskan sade. Ur »Promenader» av Gunnar Ekelöf. Uppläsning av Helge Hagerman.
21.25 Johann Sebastian Bach: Sonata f-moll för violin och cembalo. Andor Neufeld och Richard Engländer.
21.45 Utrikeskrönika av redaktör Gunnar Franzén. (Växjö.)
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30 Gaeliska sånger sjungna av Ewan Mac Coll och presenterade av Kristin Lind.
22.50—23.15 Skymning vid Sundet. Ronnie Hartleys ensemble spelar. (Malmö.)

Danska radioprogrammet måndag.

7,35 grammofonmusik. 8,30 morgonandakt. 12,00 middagskonsert. 13,15 sånger. 13,35 uppläsning. 16,00 grammofonmusik. 18,00 pianomusik. 18,15 Al Jolson sjunger, grammofon. 19,15 gammal dansmusik. 20,40 konsert. 21,30 reportage. 22,15 kammarmusik. 23,00 dansmusik från Wivex.

Danska radioprogrammet tisdag.

7,35 grammofonmusik. 8,30 morgonandakt. 12,00 middagskonsert från Wivex. 13,15 underhållning. 13,35 Franz Lehàr på grammofon. 14,00 kvinnornas eftermiddagsprogram. 16,00 grammofonmusik. 18,00 danska schlagerminnen. 18,15 Gösta Ekman sjunger, grammofon. 22,40 dansk orgelmusik. 23,00 Bernhard Sönnerstedt sjunger, grammofon.

Annonsera i LT

TISDAGEN DEN 17 JULI

6.15 Vardagsmorgon. Därefter: Grammofonmusik.
6.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Grammofonmusik: 1. Wien bleibt Wien, marsch (Johann Schrammel). Berlinoperans orkester. Dir.: Peter Kreuder. 2. Mina drömmars melodi (Arnesson-Roland). Sven Lindberg, sång. Sam Samsons orkester. 3. Poranek (John Lindsay). Erik Franks trio. 4. Där kommer en påg (Stigniel-Bie). Edvard Persson, sång. 5. Night and the nightingale (Felix King), Felix King, piano med orkester. 6. Would I love you (Russel-Spina). Doris Day, sång. Harry James orkester. 7. Mustalainen (arr. Gunnar Lundén-Welden). Åke Jelvings ensemble. 8. Yesterdays (Jerome Kern). Ezio Pinza, sång. Dirigent: Johnny Green. 9. Komm Zigan ur »Grevinnan Maritza» (Kálmán). Wandy Tworek, violin. Statsradiofoniens symfoniork., Köpenhamn. Dirigent: Emil Reesen. 10. Was ich längst erträumte ur »Der Göttergatte» (Lehár). Solist: Rupert Glawitsch. Dir.: Hansgeorg Otto. 11. Dawn fantasy (Peter Yorke). Arthur Sandford, piano. Peter Yorkes ork. 12. Melodier ur »Läderlappen» (Johann Strauss). Solist: Lily Pons. Dir.: Maurice Abravanel. 13. Ur sviten Söder om Alperna (Ernst Fischer). Bruno Seidler-Winklers orkester.
7.40 Morgonandakt. Pastor Efraim Almgren.
8.00—8.15 Nyheter och väderlek.
12.00 Klockspelet i Stadshustornet. Dagens dikt. Därefter: Norrköpings radioorkester. Dir.: Hans Eichinger.
12.30 Nyheter och väderlek.
12.45 Hälsan framför allt! Sven Wallbom i Simfrämjandet talar om friluftsbad.
12.55 Tidssignal.
13.00 Norrköpings radioork. (forts.)
13.30—14.00 Husmorshalvtimmen:
1. Min, din och vår bästa bok.
2. Experter ger tvättråd.
17.00 Väderlek.
17.10 Barnens tisdagsserie: Klass fem flyter bort av Karl-Aage Schwartzkopf. Personer: Ferdinand Bläckström, folkskoleinsp., fröken; Bengt Johan, Konrad, John, Ninny, Lilly, femteklassare; oordningsmannen och berättaren. (Repris.)
17.30 Jazzglimtar från USA. Kåseri av Claes Dahlgren i New York.
18.00 Grammofonmusik.
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter o. väderlek. Dagens eko.
19.30 Säg det i toner. Nils-Gustaf Holmquist presenterar svenska filmmelodier från trettitalet.
20.00 Att resa. Hans Ostelius i farten.
20.30 Offenbachiana. Manuskript: Gabriella Garland. Medv.: Elisabeth Söderström och Arne Ohlson, sång samt Radioorkestern under ledning av Sten Frykberg.
21.30 Affärsbanker och bankaffärer. Föredrag av docent Anders Östlind.
21.50 Gershwin-melodier med kvartetten Con amore och Julius Jacobsen.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30—23.00 Grammofonkonsert: 1. Johann Hermann Schein: Svit nr 2 D-dur för fem instrument. Viola da Gamba-Quintett der Schola Cantorum Basiliensis. 2. Paul Hindemith: Apparebit repentina dies för blandad kör och tio mässingsinstrument. Chor der Weiner Singakademie. Medl. ur Wiens symfoniorkester. Dir.: Tonsättaren.

Dansk omkom i silobehållare i Kvidinge. Danske jordbruksarbetaren Kaj Jörgensen, tillfälligt anställd på Tommarps gård i Kvidinge, förolyckades på torsdagsmiddagen under arbete på gården. Jörgensen skulle bege sig ned i en silobehållare men halkade och kom för långt ner. Troligen på grund av giftiga gaser som samlats här förlorade han medvetandet och kunde icke ta sig upp igen. När man efter en stund lyckades få upp honom, sändes han i ambulans till Ängelholms lasarett men var vid ankomsten dit död. Den omkomne var i 20-årsåldern.

"Tore Svensson"..

(Forts. från sid. 1.)

tas då det gäller alkoholister. Petrén ansåg emellertid att han inte kunde avgöra om det fanns anledning att utfärda vårdattest. Enligt en överkonstapel skall Petrén ha yttrat att "den där mannen är lika klok som jag och överkonstapeln". Svensson fick därefter stanna hos polisen för fortsatt undersökning. Dagen efter denna händelse fick fru Svensson av en polisman veta att maken skulle häktas och tas in på kroppssjukhuset på Långholmen och att han därefter skulle föras in på Svartsjö. Hon sökte kontakt med Qvensel på dennes ämbetsrum och sade att om de uppgifter hon fått var sanna, så skulle hon ta livet av sig. Quensel ringde Zetterquist vilken bekräftade uppgifterna.

Under samtalet skrek fru Svensson enligt Quensel "Ja, då är det slut. Då tar jag livet av mig i dag." Zetterquist har inget minne av att han hört fru Svensson skrika eller Quensel repetera hennes ord, men förklarade inför kommissionen att om han hört kvinnans ord så skulle han ha svarat "Då må hon göra det."

I ett brev meddelade sedan fru Svensson till Quensel att hon stod fast vid sin tidigare uppgift att beröva sig livet om maken fördes till Svartsjö "Jag började denna aktion under absoluta garantier från statsrådet att inget skulle hända min make och att polisen endast skulle bistå med att överföra honom till sjukhus." Ytterligare en dag senare träffades Petrén, Svensson och fru Svensson och inför kommissionen har PPetrén sagt att "Då tänkte jag, jag bestämmer mig så jag slipper gå upp till Quensel och ha en massa utfrågningar. Så tänkte jag, att jag skriver vårdattest."

Med hänsyn till den fara för den enskildes rättssäkerhet som ett frihetsberövande av detta slag innebär, finner kommissionen att Petréns åtgärd att utfärda vårdattest inger de allvarligaste betänkligheter.

Quensel hotas med skandal av fru Svensson

Statsrådet Quensel fick i september, oktober och december 1949 brev från fru Svensson där hon sade sig ämna söka äktenskapsskillnad under åberopande att hennes man stått i homosexuellt förhållande till Quensel. Med anledning av detta tog Quensel kontakt med justitieminister Zetterberg och på dennes förslag tillkallades kriminalpolisintendent Zetterquist, Intendenten uppmanade vid detta tillfälle Quensel att inte längre ge makarna understöd och att om det kom fler brev så skulle dessa skickas direkt till polisen. Samtidigt skulle Zetterquist försöka se till att Svensson fick socialvård. .

Den 27 februari 1950 fick Quensel ett nytt brev där fru Svensson sade sig ha för avsikt att söka äktenskapsskillnad. Quensel, Zetterberg och Zetterfuist samlades på nytt och de båda sistnämnda fick veta att kvinnan hotat med stämning och att Quensel skulle bli skilsmässoorsaken och därmed skandaliserad.

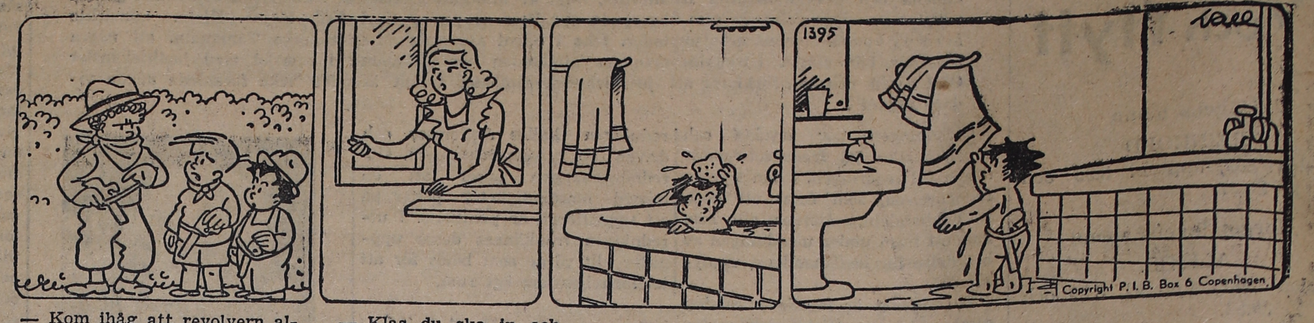
TYSKA BIOGRAFÄGARE KNORRAR

Enligt ett meddelande från biografägarnas förbund i Nordrhen-Westfalen om den västtyska filmens affärsläge har av 127 tyska helaftonsfilmer inte mindre än 51 procent visat sig gå med förlust. 30 procent av filmerna resulterade i en mycket knappt tilltagen affärsframgång och endast 1 procent gick så bra att man här hade skäl att tala om kassapjäser.

ALLAN KÄMPE

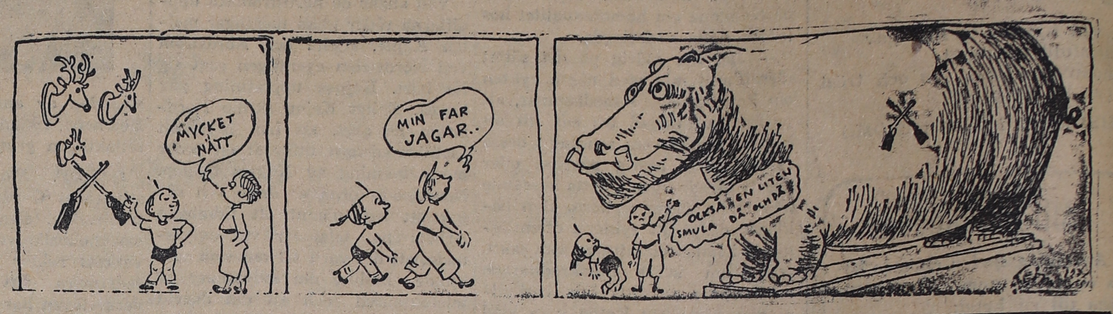
FILIP OCH MAJKEN

— Kom ihåg att revolvern aldrig lämnar oss Texas Rangers — vi somnar med handen på kolven!

— Klas du ska in och bada!

Basker Ville & Co

Inget bevis...

(Forts. från sid. 1.)

sionens utredning löper i fortsättningen under rubrikerna: Polisen söker makarna Svensson i början av mars 1950. Kejne tar kontakt med fru Svensson. Zetterquist förmedlar 150 kr åt fru Svensson från Quensel den 28 mars 1950. Tore Svenssons vistelse i Göteborg och återkomst till Stockholm. Slutligen kommer rubriken: Fru Svensson söker beröva sig livet.

Det hände den 16 september 1950 och hon anträffades medvetslös på en soffa i en park i Stockholm efter att ha tagit sömntabletter. I hennes handväska låg ett oavslutat brev i ett frankerat, sönderrivet kuvert, adresserat till statsrådet Nils Quensel. Brevet kom aldrig statsrådet till handa då det av polisen återlämnades till fru Svensson. Det är detta brev som regeringen ansett böra uteslutas ur kommissionens betänkande. Det är inte kompromet terande för statsrådet Quensel utan antyder att den i Kejneaffären figurerande bokhandlaren Tullberg skulle bl. a. sitta inne med upplysningar om Kejne.

Kommissionen säger att den inte har anledning att närmare gå in på fru Svenssons syfte med de lösa och obestyrkta påståendena om Kejne. Det förefaller emellertid som om fru Svensson, då hon skrev brevet, avsett att skaffa sig ytterligare hjälp av Quensel men nu genom andra metoder än förut.

Det tredje uteslutna partiet i kommissionsbetänkandet är mycket kort och gäller "Kniv-Jimmys" berättelse om det besök han påstått sig ha gjort hos pastor Kejne. "Kniv-Jimmy" och Tullberg dömdes som bekant vid rådhusrätten för ärekränkning, den förre även för falsk tillvitelse.

Med hur mycket pengar statsrådet Quensel under årens lopp hjälpt Svensson och hans fru är inte redovisat i betänkandet, men femsiffriga tal nämns då olika vittnen hörts på den punkten.

Orsaken till branden på Krukmakaregatan

får ingen slutgiltig förklaring genom kommissionens utredning. Kommissionen anser det påvisat att Quensel aldrig sökte lägga hinder ivägen för utredningen — tvärtom. Polisen hörde 39 personer om branden på nyåret 1937 och kommissionen har hört tretton personer, som kan tänkas ha något att meddela om eldsvådan. Medicinalstyrelsen har yttrat sig och det fullständiga obduktionsprotokollet tagits fram till granskning. Uppgifterna att Willys kropp skulle ha företett svåra brännskador eller varit förkolnad måste bero på missförstånd, säger kommissionen. Några krossår anses inte heller ha blivit iakttagna på Willys kropp. I boken "Fallet Krukmakargatan" talas om att polisen hämtat ett bord från brandplatsen. Kommissionen erinrar att det kan vara fråga om det skåp, som verkstadsägaren förvarat sina handlingar i och som blev medtaget till andra vaktdistriktet. Detta skåp har inte försvunnit utan finns omnämnt i en promemoria. Att Willy under branden inte sökte sig ut genom fönstren från kontoret och ut på ett tak kan bero på att han, liksom det händer med koloxidförgiftade personer, uppträtt helt oberäkneligt och förvirrat.

Mystiken kring den förkomna brandakten är inte löst av kommissionen. Intendent Zetterquist påpekar att polisdossieren varit "ute på vandring på stan" sedan konstapel Resar tog den med sig från kriminalen. I detta sammanhang ges en berättelse av en typograf på en stockholmstidning. Hans vittnesmål har kommit fram genom medverkan av bokhandlare Tullberg och går ut på att typografen i en papperskorg sett en del manuskript och handlingar i vilka stått något om Quensel. Han ämnade ta handlingarna med sig hem men glömde den på ett skåp och ingen har sett till dem sedan dess.

I Kejnekommissionens betänkande utreds frågan om myndigheternas handläggning av Kejnes anmälningar mot Malmberg m. fl. på 75 sidor. Kejnes första hänvändelse till kriminalpolisen skedde i augusti 1949. Sedan kommer uppgifterna om ytterligare trakasserier mot Kejne och hur han med vännen kriminalkonstapel Bengt Resar sökte komma till klarhet om förföljelserna. Kejne började misstro polisen för att inte vara nog energisk och besökte justitieministern. I samband med mål i rådhusrätten och artiklar i pressen är stora delar av vad som här redovisas redan känt.

Stadsfiskal Meijer övertog utredningen den 5 maj 1950. Kommissionen anser att bokhandlare Tullberg och den unga dam som spritt rykten om Kejne bort åtalas tidigare än som skedde. Flera andra omständigheter föranleder kommissionen till erinringar mot polisen. Kommissionen rubricerar ett kapitel: Vilka omständigheter kan ha föranlett den otillfredsställande handläggningen?

Kommissionen har inte funnit att Quensel haft anledning att söka påverka behandlingen av Kejnes ärende. Att Quensel haft någon önskan att skydda predikant Malmberg är otänkbart. Atskilliga omständigheter tyder på att under utredningens gång en viss animositet mot Kejne kommit att göra sig gällande inom polisen, säger kommissionen. Huruvida Kejnes uppträdande bidragit härtill lämnas därhän.

Kommissionen meddelar att frågan huruvida biskop Björkquist haft anledning att tidigare än som skedde dra in predikotillståndet för predikanten Malmberg ligger utanför kommissionens uppdrag. Inte heller den s. k. Haijbyaffären ligger inom ramen för kommissionens uppdrag.

Kejnekommissionen har bestått av riksåklagare Maths Heuman, ordförande, riksombudsman Törsten Bengtson, justitierådet N. Gärde, dr Ivar Harrie, professor Nils Herlitz, LO:s förre ordförande Aug. Lindberg och riksdagsledamoten fru Helga Sjöstrand. Sekreterare har varit assessor Bengt Lännergren. Byråcheferna vid RA-ämbetet och Sigvard Herrlin har biträtt vid utredningen. 80 sammanträden har hållits, och omkring 100 personer har hörts inför kommissionen. Om alla vittnesberättelser och handlingar tagits med vid tryckningen skulle det inte ha blivit en volym på över 300 sidor som nu utan kanske 8—10 böcker, har kommissionens ordförande nämnt i samband med publiceringen av betänkandet.

Mattssons Fastighetsaffär
JOHN BENGTSSON
Tel. 29 LAHOLM Tel. 29
Förmedlar försäljning av LANTEGENDOMAR, STADSFASTIGHETER och VILLOR
Förrättar BOUPPTECKNINGAR och ARVSKIFTEN
uppsätter TESTAMENTEN
Ombud för VÄXJÖ och ÄLFSBORGS hypoteksföreningar
FÖRRÄTTAR AUKTIONER
BILLIGT ARVODE SNABBT UTFÖRANDE

Ragnar Ekström:

Kungarna på Kolholmen

(45)

Han stod högst på berget och såg på soluppgången. En väldig fläkta av ljus plöjde en lång väg från öster till himlens mittpunkt. Det violetta ljuset vid horisonten gick över i rött, som ljusnade till guld. Så stack solen upp som en gul nagel över den taggiga åsen bortom Soren. När Tord såg bort från den stigande solskivan, dansade violetta naglar överallt i skogen framför hans ögon. Kylan blev som järn. Det stod rök ur munnen och läpparna dvalnade.

Nu började mesarna kvittra. Tord klämde också i med en vissling, som emellertid inte orkade upp till högsta tonen utan slutade i en dvalmynt blåsning. Tord skrattade till.

Då hörde han plötsligt en flickröst ta fatt i melodien och stiga uppåt i en grann löpning, som klang mot berget. På stigen nedanför stod Greta med vantarna som en lur för munnen och sjöng upp till honom. Hon kom skrattande emot Tord.

— God morgon, herr taltrast! ropade hon. Kalit om näbben på morgonkvisten. Greta gned sina kinder.

Tord log och fuktade läpparna för att svara. Då gick det plötsligt som en kall ilning genom honom. Han teg och nickade bara.

— Anders, tänkte han. Precis som Anders: i går spotsk tystnad och vrede, i dag sång och vänskaplighet.

— Tord, sade Greta. Så roligt att du är här! Det väntade jag inte.

Tord stod stel och tyst med tummen i bössremmen och bara såg på Greta.

— Å, sade han. Det är Kolholmens skog, det här. Jag brukar jaga här om morgnarna.

Greta såg ivrigt och allvarligt upp i Tords stela ansikte.

— När vi nu ändå träffas — får jag tala med dig, Tord?

— Nej!

Tord hörde sin egen röst som en främmandes. Den var låg och dov. Han kände, att hans ansikte skälvde obehärskat. Han såg sig själv utifrån. Det var som om något brustit inom honom. Han kämpade med sin vrede för att återvinna fattningen och lugnet.

— Nu förstör jag ju allt, tänkte han förtvivlad. Det här, som jag längtat efter, bett om, drömt om, önskat hetast av allt: ensam med Greta, som ber mig att få tala.

Men en annan stämma klippte brutalt av:

— Minns du i går kväll? Hon vill leka med dig och njuta av sin seger över dig utan att ge dig något i gengäld. Hon vill riva i ditt sår för att glädja sig åt att det blöder.

Greta stod alldeles inpå Tord. Hennes blå ögon hade blivit mörka och stora av förskräckelse.

— Driver du bort mig, Tord? viskade hon.

Det skälvde smärtsamt i Tords bröst.

— Jag står inte ut! kved det inom honom. Men högt och klart sade han, och hans röst var kall och oberörd:

— Nej, visst inte, Greta. Jag går själv. Jag skall inte störa kärleksmötet här på berget. God morgon!

Han vände tvärt om och gick utför berget. Hjärtat sprängde i bröstet, och det började skymma för hans ögon. När han kommit genom de piska de björkbuskarna, tog han bössan i hand och började springa. Men vid ägogränsen mot grannsocknen stannade han och lutade pannan mot en granstam. Han kände, hur tårarna mot hans vilja kom störtande ut ur ögonen.

— Nej, nej, nej! viskade han. Han bet ihop tänderna och torkade sig med handen över ögonen. Så började han gå igen och hans ansikte var lugnt och bistert. Han inbillade sig plötsligt, att han sökte efter villebråd och började smyga tyst och speja inåt skogen.

Först sedan han gått en halv timme på detta sätt märkte han, att han hela tiden vandrat rakt åt väster och för länge sedan kommit in på förbjuden mark.

*

— Glöm nu inte att skriva första veckan och tala om, hur du har det! Och oroa dig inte för oss här hemma! Det går nog bra för oss!

Mor Brita stod bredvid vagnen med händerna instuckna under förklädets bröstlapp och nickade åt Tord och Frans. Frans stramade på tömmarna och smackade. Hästen satte strax i gång, och så rullade fjädervagnen ut genom Kolholmens grind. Tord lyfte omedvetet på hatten för sin gamla mor som för en främmande. Så for Tord till lantmannaskolan.

Tord och Frans pratade högt med varandra på vägen genom skogen. Frans lyssnade med utskjutande underläpp och förståndig min på Tords råd. Han svarade och frågade med karlaktigt grov röst. I vinter skulle han ensam få sköta fodring och rykt i lagården och stallet. Tord kallade honom en gång skämtsamt för bonde, och det tog Frans som allvar. Han försökte skapa om sig, som han föreställde sig en bonde. Han satt med krokig rygg och följde vagnens slingringar, spottade ut över hjulet, sköt mössan i nacken och lade in en och annan svordom på felaktiga ställen i sitt tal.

Men ju närmare vagnen kom skogsgrinden mot Svartudden, desto fåordigare blev Tord. När han sprang ur och öppnade grinden såg han hastigt upp mot byn. Så blev han stående med handen på grindhaken.

— Kör i förväg, du! sade han åt Frans. Jag går genvägen genom byn.

Uppe på Larssons lagårdsbacke stod den unge Lars Larsson och spände för en häst. Han nickade leende åt Tord.

— Jag reser i dag, sade Tord. Jag tänkte säga adjö.

Lars såg besviken ut.

— Hur går det med studiecirkeln då? frågade han.

— Den tar du hand om, Lars! sade Tord.

Efter en stund stod både Lars och Tord och såg i backen och sade ingenting. Så hostade Lars.

— Greta har flyttat in till stan, sade han. Hon skall gå på hushållsskola.

— Jaså.

Tord stod fortfarande kvar en stund. Så tog han i hand och sade adjö.

När Tord gått ett stycke, kom Lars springande efter honom.

— Jag kan inte tåla Anders, sade han och såg på Tord. Tord såg hastigt på Lars men fortsatte att gå.

I köket träffade han Gretas mor. Hon torkade sina händer på förklädet och kom och tog Tord i hand.

— Lycka till nu! sade hon. Men kom tillbaks hem till våren! Det finns många, som saknar dig här.

När Tord gått en bit utför allén, öppnade hon dörren och ropade honom tillbaka. Hon stod på trappan och såg ner på Tord. Hon hade tårar i ögonen.

— Förlåt Greta! sade hon. Hon är olyckligare än du.

Tord såg allvarligt på henne. Så vände han sig om och gick sakta ut genom grinden. Gamle Lars Larsson lyfte plogen ur jorden.

— Det är rätt, sade han. Bönderna skall skaffa sig kunskaper. Om vi vill ha aktning för vårt yrke, så måste vi göra oss aktade själva. Vi måste låta alla förstå, att det är lika svårt att vara bonde som det är nödvändigt. Vi borde rensa ut dumhuven och oduglingar ur kåren. Rikt folks obegåvade ungar må bli daglönare och drängar, till bönder passar de inte numera. En bonde skall kunna allt, sade din far. En bonde måste vara både vetenskapsman och kroppsarbetare och affärsman. Han måste vara lika stark i huvudet som i armarna.

(Forts.)